© KIRKKO PORISSA

Porin KIRKKO sanom

Porin seurakuntalehti • n

Ensi vuo toiset

Hannu Salonoja

Valon airut Pyhä Lucia

Ruotsalainen yhteiskoulu vaalii Porissa Lucia-perinnettä. Tämän vuoden Lucia on Tessa Laurila. Jo useana vuonna hän on laulanut Lucia-kulkueessa ja tietää, mitä nuo päivät pitävät sisällään.

Perinteen mukaan hän on valkoiseen viittaan pukeutunut kuningatar päässään kynttiläkruunu taivaallisen voittopalkinnon symbolina. Punainen vyö on osaltaan marttyyrin merkkinä ja kynttilä kädessä välittää valkutelman läheltä.

Lucia-perinteestä sivulla 11.

Kirkkovuosi alkaa adventista

Lähtölaskenta jouluun alkaa ensimmäisenä adventtisunnuntaina, joka on tänä vuonna 2. päivänä joulukuuta. Adventista alkaa uusi kirkkovuosi. Kirkkovuosi on kirkollisten juhlapäivien ja sunnuntaiden järjestelmä, joka rytmittää kirkon jumalanpalveluselämää. Se jakaantuu joulu-, pääsiäis- ja helluntaijaksoihin.

Adventin alkamiseen kuuluu erottamattomasti Hoosianna-hymni, joka lauletaan kaikissa jumalanpalveluksissa.

Hoosianna-hymnin laulaminen ensimmäisenä adventtina on vanha perinne Suomessa ja Ruotsissa. Kansan keskuudessa se on saavuttanut aseman yhtenä rakastetuimmista hengellisistä lauluista. Suomen kirkon viralliseen virsikirjaan Hoosianna pääsi kuitenkin vasta 1986. Se on virsikirjan ensimmäinen virsi. Georg Joseph Voglerin säveltämä hymni esitettiin ensi kerran Ruotsissa 1795, joten sillä on ikää runsaat 200 vuotta. Tukholmasta se kantautui nopeasti Turkuun.

'Hoosianna' on kreikkalainen muoto alunperin hepreankielisestä sanasta, joka oli avunhuuto kuninkaalle tai Jumalalle. Suomeksi se merkitsee 'auta' tai 'pelasta'.

Kauneimmat joululaulut

Porissa on adventin ja joulun aikaan lähes 40 Kauneimmat joululaulut -tilaisuutta.

Tilaisuudet ovat yhteislaulutilaisuuksia, joissa jokainen voi sydämensä kyllyydestä laulaa tuttuja joululauluja ja myös opetella jonkun uudemman.

Suomen Lähetysseuran vuonna 1973 aloittama perinne on muodostunut viime vuosina seurakuntien suosituimmaksi musiikkitilaisuudeksi. Lähetysseura julkaisee vuosittain seurakuntien käyttöön 24 laulua sisältävän Kauneimmat joululaulut -vihkosen. Tänä vuonna niitä painettiin suomenkielisinä 660 000 ja ruotsinkielisinä 50 000.

Joululaulutilaisuuksissa kerätään kolehti lähetystyöhön oman seurakunnan kautta.

Joululaulutilaisuudet sivulla 12.

Mitä löytyy adventtikalenterista? s. 7 • Katekismus Reposaaren murteella, s. 11

Kirkkovuosi alkaa adventista

Hyvää uutta kirkkovuotta voi toivottaa ensimmäisenä adventtisunnuntaina, joka on tänä vuonna 2. päivänä joulukuuta.

Kirkkovuosi on kirkollisten juhlapäivien ja sunnuntaiden järjestelmä, joka rytmittää kirkon jumalanpalveluselämää. Se alkaa adventista ja päättyy marraskuun lopussa tuomiosunnuntaihin.

Kirkkovuosi liittyy kiinteästi niin sanottuun perikooppijärjestelmään eli kullekin sunnuntaille määrättyihin raamatunteksteihin, joiden avulla seurataan Kristuksen elämänvaiheita syntymästä ylösnousemukseen.

Kirkkovuosi jakaantuu joulu-, pääsiäis- ja helluntaijaksoihin. Ensimmäisestä adventtisunnuntaista alkava joulujakso päättyy helmikuussa laskiaissunnuntaihin, jota seuraava tuhkakeskiviikko aloittaa pääsiäisjakson. Pääsiäisjaksoon kuuluvat paastonaika, pääsiäinen sekä pääsiäisen jälkeiset sunnuntait helluntaihin saakka. Pisin kirkkovuoden jaksoista on helluntaijakso, se kestää seuraavaan adventtiin saakka.

Uusia juhlapäiviä

Kirkon vuosittainen juhlakalenteri kehittyi pitkän ajan kuluessa, ennalta suunnittelematta. Useimmat juhlat ovat syntyneet eri aikoina ja toisistaan irrallisina. Osa juhlista on syntynyt juutalaisten juhlien pohjalta, joille saatettiin antaa uusi sisältö.

Vielä keskiajalla oli ajatus kirkollisesta vuodesta yhteiskunnallisesta vuodesta poikkeavana kokonaisuutena melko vieras. Keskiajan lopulle tultaessa kirkollinen vuosikierto ehti jo kuitenkin hahmottua.

Vuosi sitten toteutettu jumalanpalvelusuudistus toi kirkkovuoteen uusia teema- ja juhlapäiviä.

Uusia teemapyhiä ovat perheen sunnuntai ja luomakunnan sunnuntai. Tapaninpäivä saa jatkokseen apostoli Johanneksen päivän ja Viattomien lasten päivän.

Joulun aikaan sijoittuvat jouluaaton, jouluyön, jouluaamun ja joulupäivien jumalanpalvelukset. Yömessut ovat tulleet erityisen suosituiksi viime aikoina.

Kirkkokäsikirja tarjoaa aineistoja myös suurten juhlapyhien, adventin, pääsiäisen ja helluntain jälkeisille viikoille. Suuren juhlan teemoja halutaan näin pitää esillä vielä niitä seuraavilla viikolla.

KIRKKO *sanomat*

Julkaisija: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Kari Erkkola
Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori
Puhelin: 6238 715
Internet-osoite: www.porievl.fi
Ilmoitusmyynti: Rauno Rautavuori, (09) 6820 741, faksi (09) 6130 2343
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy PL 137, 00201 Helsinki
Yksityistilaus: 25 mk vuosikerta
Painatus: Salon Lehtitehdas
Jakelu: PS-Jakelu ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 19.12.

Hartaus

Kenellä on kalatarra?

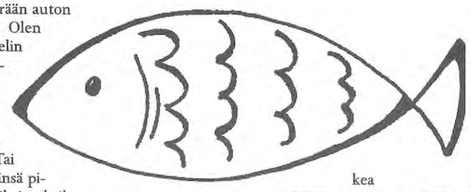

Kaupungilla ajellessani näin erään auton takaosassa tarran, jossa luki Olen vain käymässä täällä. Mietiskelin tarran tarkoitusta ja tulin siihen tulokseen, että se voi tarkoittaa kahta eri asiaa. Joko hän on vieraspaikkakuntalainen ja halusi varoittaa muita siitä, ettei tuntenut paikkoja. Tai sitten hän oli miettinyt elämänsä pituutta ja todennut, että "väliaikaista kaikki on vaan".

Tarra pisti ajatukset liikkeelle.

Pari- kolmekymmentä vuotta sitten autoissa oli yleisesti kaikenlaisia tarroja. Kampanjoita, joilla haluttiin vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen, tehtiin usein tarrojen avulla. Viimeisin näkemäni tällainen tarra ei ole kovin monen vuoden takaa, siinä luki Jätä kelivaraa. Hyödyllinen on myös tarra, jossa lukee: Jos näet lukea tämän, olet liian lähellä.

Huumoritarrat olivat mukavia - niitä näkikin enemmän vanhoissa, elämänsä ehtoopuolella olevissa autoissa ja tietenkin Rättisitikoissa (jotka eivät ole ehtoopuolella). Pikkuruisen Minin perässä saattoi lukea Minusta tulee isona Mersu. Vanhan kesäauton mottona oli Romu, mutta maksettu. Tiedän Rättisitikan, jossa luki Vain köyhillä on kiire, toisessa lukee Onni on alamäki. Omassa rakkaassa Rättärissäni lukee tällä haavaa Herzrose. Nimi on muistona edesmenneestä hevosestani.

Nykyään autot ovat niin hienoja, etteivät ihmiset raaski niihin tarroja liimailla. Nykyään halutaan pitää matalaa profiilia kaikenlaisissa julkituomisissa.

Joskus näkee auton takaosassa kalanmuotoisen kuvion. Joku uskaltaa julkituoda oman kantansa - mutta mihin?

Kala on vanha kristillinen symboli. Kalaa tarkoittavan kreikankielisen sanan kirjaimet ikthys ovat samat kuin alkukirjaimet sanoissa Jeesus Kristus, Jumalan Poika, Vapahtaja. Kun kristittyjä vainottiin, he merkitsivät tervehdyksensä toisilleen erilaisilla peitemerkeillä, kala oli yksi niistä. Se on säilyttänyt merkityksensä kristittyjen keskuudessa näihin päiviin. Olen nähnyt merkkejä erimerkiksi autoissa ja jopa veneen kyljessä. Rintamerkkinäkin se on suosittu.

Olipa merkki tai tarra risti tai kala, viesti on kuitenkin selvä. Sen kantaja tai kuljettaja uskoo Jeesukseen Kristukseen ja haluaa sen omalla tavallaan julkituoda.

Meitä on niin monenlaisia kadunkuluttajia tässä maailmassa, eri uskontokuntiin kuuluvia ja kuulumattomia, ja silti Jeesus Kristus saattaa seistä missä tahansa kadunkulmassa ja kysyä juuri sinulta: Onko sinulla jo minun tarrani?

Jarmo Laiho
Länsi-Porin seurakuntapastori

Ikkunapenkki

Kasvoista kasvoihin

Eräässä televisio-ohjelmassa pohdittiin mielenkiintoista ilmiötä: ihminen käyttäytyy toisia kohtaan eri tavalla ajaessaan autoa kuin kävellessään. Harva autoilija säilyttää liikenneruuhkassa mielenrauhansa. Liikenteessä on niin paljon surkeita kuljettajia, että on pakko kiroilla, jos ei aivan ääneen, niin ainakin mielessään. Kaikenlaisen tunarit ajokortin saavatkin. Menisivät harjoittelemaan vaikka johonkin parkkipaikalle. Siinä sivussa voi käyttää auton äänimerkkiä tai vaihtoehtoisesti jotain kansainvälistä käsimerkkiä. Mutta kun samat ihmiset kävelevät ruuhkaisella kävelykadulla, niin he käyttäytyvät aivan toisin. Siellä ei kuulu toisten kävelijöiden sättimistä ja kiroilua tai jalankulkutaidon arvostelua, vaikka vähän törmäiltäisiinkin. Miksi näin?

Selitys saattaa olla siinä, että autoillessa ei näe toisen ihmisen kasvoja ja niissä kuvastuvia reaktioita. Sen sijaan jalan kulkiessa voi heti nähdä toisen kasvoilta huvittuneen ilmeen, anteeksipyynnön tai jopa pienen hymyn - tilanne on sillä kuitattu. Siksi jalankulkijat eivät rähjää toisilleen, vaan ottavat pienet törmäilyt paljon rennommin.

Toisen ihmisen kasvojen kohtaaminen on ehkä läheisin kohtaamisen muoto. Kasvoilta voi lukea paljon ja kasvojen ilmeillä voi kertoa paljon. Sanat ovat vain pieni osa viestintää. Kun ihminen on masentunut, hän usein alkaa vältellä muiden ihmisten kohtaamista kasvokkain, vaikka juuri se olisi hänelle mitä parhainta lääkettä.

Olemme kuitenkin ajautumassa siihen suuntaan, että ihmisten kohtaaminen kasvotusten vähenee. Lapset eivät pelaa enää Afrikan tähteä, vaan tietokonepelejä. Niissä ei katsella toisen kasvoja, vaan näyttöpäätettä. Ystäviä voi etsiä chatista ja heihin voi pitää yhteyttä puhelimella ja tekstiviesteillä. Kokouksia ja neuvotteluja voi pitää sähköpostin välityksellä. Matkalipun voi ostaa automaatista. Tämä kaikki on edistystä. Asiat tulevat hoidetuksi nopeammin ja tehokkaammin, mutta ihmiset eivät kohtaa toisiaan.

Siksi onkin tärkeää, että uusien yhteydenpitomahdollisuuksien lisääntyessä emme silti luovu vanhoista. Toisen ihmisen kohtaaminen kasvoista kasvoihin voi olla yllättävän tärkeä asia ihmisen mielenterveydelle ja hyvinvoinnille.

Heikki Kruus
Perheneuvoja
heikki.kruus@evl.fi

Hyvä kysymys

Kirkkokonsertissa

Joulunajan alkaessa musiikkitarjonta kirkoissa lisääntyy. Usein ihmisiä askarruttaa kuitenkin kirkkokonsertissa käyttäytyminen.

Saako kirkkokonsertissa taputtaa, Keski-Porin seurakunnan kirkkoherra Kari Erkkola?

- Pääsääntöisesti kyllä. Keski-Porin kirkkokonserteissa tavaksi on tullut taputtaa konsertin päätteeksi. Joskus, kun samassa tilaisuudessa on useampia esiintyjiä, voitaisiin tietenkin ajatella taputettavan myös jokaiselle esiintyjälle erikseen.

Kirkkokonserttien mainoksissa näkee usein käytettävän ilmaisua vapaa pääsy - ohjelma 50 mk. Mitä tämä tarkoittaa?

- Kirkkoon on todellakin vapaa pääsy ja ohjelmalehtisen ostaminen on vapaaehtoista. Ohjelmalehtisen myynnistä saadut tulot menevät joko hyväntekeväisyyteen tai konsertin järjestelyihin. Kirkoissa on joskus maksullisia musiikkitilaisuuksia, joihin myydään lippuja. Jokaisesta tällaisesta konsertista tekee seurakuntaneuvosto erillispäätöksen. Esimerkiksi Keski-Porin kirkossa on keskimäärin yksi tällainen maksullinen konsertti vuodessa.

Millaisia konsertteja kirkoissa saa järjestää? Vuosittain joulun alla käydään lehtien palstoilla keskustelua siitä, voivatko kevyen musiikin esittäjät järjestää kirkkokonsertteja.

- Tärkeintä ei ole se, kuka esiintyy, vaan millainen ohjelmisto on sisällöltään. Päätökset esiintyjistä ovat kuitenkin aina seurakuntakohtaisia. Seurakuntaneuvosto ja kirkkoherra yhdessä tulkitsevat, mikä on kirkkotilaan sopivaa. Käytännössä Keski-Porin seurakunnassa kanttorit ottavat ensin kantaa saapuneisiin konserttianomuksiin. He esittävät mielipiteensä siitä, sopiiko konsertti muuhun musiikkitarjontaan.

Kristiina Andreasson

Kirsi Keskinen

EU-koordinaattori Timo Aro Porin TE-keskuksesta pohti Silokalliolla Porin ratkaisuja köyhyysongelmaan. Luentotilaa koristivat Pormestarinluodon Itu-projektin nuorten graffitit, kalaverkko kuvaa verkostoyhteistyötä.

Silokalliolla pohdittiin

Kirkon vai yhteiskunnan köyhät?

Kirkon kotimaan avun päivät kokosivat Silokalliolle Porin seurakuntien kurssikeskukseen marraskuun alussa väkeä kehittämään kirkon avustamistoimintaa. Porin seurakunnista oli mukana luottamushenkilöitä ja työntekijöitä. Porilaisten etuoikeus oli tällä kertaa saada peilata Porin tilannetta koko maan kehitykseen.

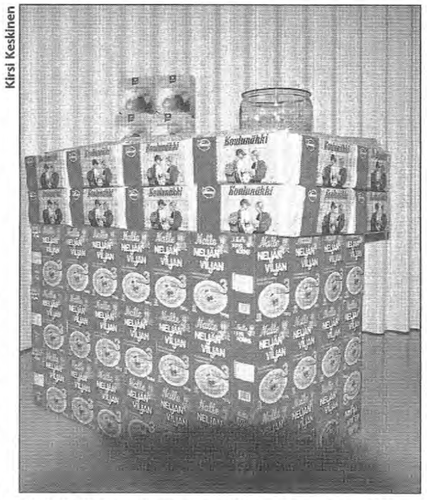

Kirsi Keskinen

Silokalliolle koottiin "vastaanottopöytä" ruokapankkien tavarasta muistutukseksi. Yhteinen arvio kirkon ruokapankkitoiminnasta oli, että se olisi jo pitänyt lopettaa. Jotkut seurakunnat ovat luopuneet EU-elintarvikkeiden jakamisesta ja keskittyneet kohdennettuun taloudelliseen auttamiseen. Toiset, kuten Pori, jatkavat ruokapankkitoimintaa.

Kirkon kentästä oli saapuvilla avustustoimintaa tekeviä, asiantuntijoita ja luottamushenkilöitä. Kirkon avustamistoiminnan muutostilanteessa järjestäjät toivottivat osallistujat tervetulleeksi palkitsemalla saapujat "leipämitaleilla".

Kirkon aineellisen avun päivät ovat syntyneet ruokapankkitoiminnan virittämänä. Pahimpana lama-aikana oli tarve koota yhteen sekä tutkimustieto Suomen köyhyydestä että kenttäväen kokemustieto. Ruokapankit olivat kirkon reaktio, koska yhteiskunta ei tunnustanut Suomessa olevan köyhyyttä. Nyt köyhyysongelman tunnustavat poliitikotkin. Kirkon sanoma köyhien puolesta on kuultu koko yhteiskunnassa. Samalla kun mietittiin mitä ruokapankkitoiminta opetti, arvioitiin auttamisen uusia haasteita.

Yhteinen arvio kirkon ruokapankkitoiminnasta oli, että se olisi jo pitänyt lopettaa. Näin ovat monet seurakunnista tehneetkin. Ne ovat luopuneet EU-elintarvikkeiden jakamisesta ja ovat keskittyneet kohdennettuun taloudelliseen auttamiseen. Toiset, kuten Pori, ovat jatkaneet toimintaa.

Köyhyys ei vähene Suomessa

Tietoisuus rakenteellisista syistä ja taloudellisesta kehityksestä ei ole poistanut köyhyyttä Suomesta. Noususuhdanteen aikana ei ole kyetty estämään köyhyyden kierteen syntymistä pitkäaikaistyöttömien parissa. Kirkon kotimaisessa avustustyössä työtä tekevät kantoivat huolta siitä, että valtio ei riittävästi tue kuntia työllisyyspolitiikan hoidossa.

Yhteisten vaikeitten kysymysten äärellä tutustuttiin köyhyyden rakenteelliseen kehitykseen ja kirkon yhteiskunnalliseen vastuuseen asiantuntijoitten perehdyttämänä.

EU-koordinaattori, kaupunginvaltuutettu **Timo Aro** selvitti Porin köyhyysongelman rakennetta ja ratkaisumalleja. Päivien osanottajia leimasi voimattomuus ratkaisemattomien ongelmien äärellä. Kentällä avustustyötä tekeville jokainen tilastoluku on nimeltä tunnettu todellinen apua kysyvä ihminen.

Eriarvoinen tulevaisuus ei innosta

Kotimaan avun päiville kokoontuneet etsivät yhdessä tulevaisuuden linjauksia kirkon avustustyölle. Selkeä arvio oli, että kirkko ei voi ottaa kantaakseen kokonaisvastuuta yhteiskunnasta. Kirkko haluaa kuitenkin olla mukana yhteisen vastuun jakamisessa. Koska poliittiset ratkaisut eivät ole kyenneet poistamaan köyhyysongelmaa, haluaa kirkko estää kurjistumisen kierteen kiihtymisen.

Kirkon kotimaan avun päiville kerääntyneet tekivät oman toimenpide-esityksensä köyhyysongelman ratkaisemiseksi. Ensimmäinen rakenteellisesti kuntoon hoidettava asia tulee olla pitkäaikaistyöttömien asema.

"Markka köyhille tuo euron yhteiskunnalle" -otsikoitu julkilausuma, otti kantaa hallituksen toimenpiteisiin. Siinä todettiin, että köyhyys voidaan poistaa Suomesta, jos tahtoa on. Varat hallituksella on budjetin sisällä.

Suomalaisten enemmistö pitää yksiselitteisesti tärkeimpänä, että kaikkein huonoimmassa asemassa olevien asiat hoidetaan kuntoon mieluummin heti kuin ei ollenkaan.

Jari Suvila

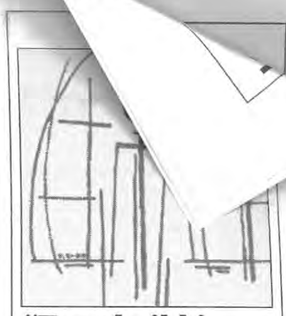

"Taas kaikki kauniit muistot..."

28.11. 2001

Joulun odotusaika on muistojen aikaa. Joulu on merkinnyt meille suomalaisille paljon. Pinnalta näyttää, että joulu on ostamista, kiirettä ja vilinää. Joku joulusta täysin tietämätön voisi ajatella, että se on kaupan kassajonoon kokoontumisen juhla. Kaiken lisäksi joulu juhlitaan moneen kertaan näin adventtiaikana erilaisissa pikkujouluissa ja joulujuhlissa. Kysyä voikin, että riittääkö energiaa enää neljän viikon päähän varsinaiseen jouluun Toisaalta tässä kaikessa touhussa ennen joulua näkyy jouluajan suuri merkitys. Tällaisenakin jouluun valmistautuminen luo yhteistä kulttuuria ja yhteyttä, vaikka sitten sillä tavalla, että yhdessä päivitellään kaikkea vilinää ja vilskettä. Uskon kuitenkin, että adventtiajan merkitys on syvemmällä. Se tuo mieleen muistoja menneestä. Muistoja, joista monet ovat ainakin näin pitkän ajan perästä hyviä ja kauniita muistoja. Osa noista muistoista on syntynyt aikana ennen meitä itseämme. Kyse on kansakunnan yhteisestä muistista, joka tulee esiin esimerkiksi tutuissa joululauluissa. Niissä siirretään vuosisataista perinnettä aina uusille sukupolville. Kyse on parhaimmillaan lähimmäisen huomioonottamisen perinteestä, jota tutut joululaulut kantavat uudelleen ja uudelleen keskellemme. Toivottavasti edes ajoittain tavoitamme sen herkän mielen, joka näkee lahjan antamisen suuruuden ja syvyyden. Jouluaika muistuttaa hyvästä tahdosta ihmisten välillä elämän perusvoimavarana - tukena, jota jokaisen elämä tarvitsisi. Laulaen kuunnelkaamme adventin ja joulun hyvää sanomaa.

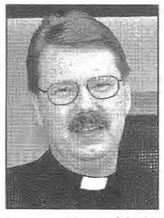

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Lasten poliklinikalla joulujuhla

Satakunnan keskussairaalan lasten poliklinikalla vietetään joulujuhlaa torstaina 13. joulukuuta klo 13.
Juhlassa on mukana lasten osaston potilaita, se on avoin kaikille poliklinikan kävijöille.
Sampolan päiväkerholaiset esiintyvät ohjaajansa Pirjo Tikkasen johdolla, mukana ovat myös poliklinikalla toimivan päiväkerhon ohjaaja Maire Riihimäki, sairaalapastori Raija Kiviniitty ja osastonhoitaja Terttu Haukioja.
Lasten poliklinikalle on järjestetty Keski-Porin seurakunnan toimintana päiväkerho maanantaista perjantaihin klo 8 - 15. Kerhossa on lapsipotilaiden lisäksi potilaiden siskoja ja veljiä.
- Näin palvelemme koko perhettä. Jokainen poliklinikalla asioiva lapsi on tervetullut kerhoomme, meillä on aina avoimien ovien päivä, kertoo Maire Riihimäki.
Maire Riihimäki pitää päiväkerhoa lasten poliklinikalla kolmatta vuotta, sitä ennen päiväkerhoa pidettiin lasten vuodeosastoilla.

Rakastetuimmat laulut Mika Pohjosen konsertissa

Tangokuninkaaksikin kruunattu, nykyisin Kansallisoopperassa laulava Mika Pohjonen konsertoi Porin Teljän kirkossa lauantaina 22. joulukuuta klo 18.
Jouluinen konsertti "Sydämeeni joulun teen" sisältää rakastetuimpia joululauluja, esimerkiksi kansanlaulun "Joulu joka päivä", Jean Sibeliuksen "En etsi valtaa loistoa", Sulho Rannan "Taas kaikki kauniit muistot" ja päätteeksi Adolphe Adamin "Oi, jouluyö".
Mika Pohjosta säestää ja urkusoolot soittaa kanttori Anne-Marie Grundstén.
Vuonna 1973 syntynyt Mika Pohjonen valittiin Seinäjoella kaikkien aikojen nuorimmaksi Tangokuninkaaksi vuonna 1992. Ensimmäinen soololevy ilmestyi seuraavana vuonna. Suomen Kansallisoopperan kuoron ykköstenorina hän on laulanut vuodesta 1998.
Joulukonsertin järjestävät Porin Soroptimisti-klubi ja Porin Teljän seurakunta. Ohjelman hinta on 60 mk. Konsertin tuotto lahjoitetaan Porin seurakuntien erityisnuorisotyöhön Palveluoperaatio Saappaassa toimivien vapaaehtoistyöntekijöiden tukemiseen.

45-vuotiaiden juhlaa

Porin Teljän seurakunnan 45-vuotiaat on kutsuttu samanikäiseen Väinölän kirkkoon sunnuntaina 16. joulukuuta. Väinölän kirkon juhlajumalanpalvelus alkaa klo 12. Sanajumalanpalveluksessa on mukana myös Teljän Kamarikuoro, joka sekin on 45-vuotias. Jumalanpalvelus alkaa juhlakulkueella.
Kirkkokahvitilaisuudessa kuullaan muisteluja Väinölän kirkon vaiheilta.

Kynttiläkirkot

Pormestarinluodon seurakuntakodilla sunnuntaisin nuorille, opiskelijoille ja koululaisille alkaen 9.12. klo 20. Yhteinen teehetki klo 19.

Maija-Leena Seppälä

Esintymisiä Teljän lapsikuorolla riittäää, tässä ollaan Porin Mies-Laulun salissa.

Pojat rohkeasti mukaan!

Lapsikuoro Tuhannet sydämet kohta kymmenvuotias

Teljän seurakunnassa toimii Porin seurakuntien ainoa lapsikuoro, Tuhannet sydämet. Kuoroa vetää kanttori Heli Lehtonen. Tuhannet sydämet kokoontuu harjoituksiin Väinölän kirkolle kerran viikossa. Kuorolaisia on yhteensä 25 - kaikki tyttöjä.

- Ensimmäistä kertaa kuoron historiassa mukana ei ole yhtään poikaa, **Heli Lehtonen** sanoo. - Syyskuun lopussa Teljän seurakunnassa järjestettyyn hiippakunnalliseen lastenlaulutapahtumaan osallistui kuusi kuoroa, mutta niissä oli yhteensä vain yksi poika!

Pojat ovat kuoroon toki tervetulleita.

- Ehkä he kaipaavat enemmän toimintaa, Lehtonen pohtii.

- Kuoromme tehtävä on koota lauluhaluisia lapsia yhteen ja mukaan seurakunnan toimintaan. Kuoroon on koelaulu, mutta se ei yksistään ole ratkaiseva, kertoo Lehtonen.

Ikähaitari kuorossa on melkoinen, sillä nuorin laulaja on kohta nelivuotias ja vanhin 14-vuotias. Ikäjakauman laajuus vaikeuttaa ohjelmistovalintojen tekemistä.

- Yleensä tämä harrastus katkeaa yläasteikään. Osa kuorolaisista siirtyy laulamaan muihin kokoonpanoihin. Seurakunnan kuoron kilpailijoita ovat esimerkiksi musiikkiluokat ja -opistot, Lehtonen sanoo.

Heli Lehtonen painottaa harrastukseen sitoutumisen tärkeyttä. Tarvitaan pitkäjänteisyyttä ja vanhempien tukea - myös aivan konkreettisesti esimerkiksi autokyytien muodossa.

Useita esiintymisiä syksyllä

Tuhannet sydämet -kuoron ohjelmisto koostuu uudemmista ja vanhemmista hengellisistä lauluista. Mukana on niin Maan korvessa kulkevi kuin Onpa taivaassa tarjolla lapsillekin.

- Nekään eivät itsestäänselvästi ole tuttuja kaikille lapsille, joten olemme täällä kuorossa opetelleet ne.

Uudemmista lauluista voisi mainita vaikkapa Jaakko Löytyn Neljä kertojaa.

Lehtosen mukaan ei nykyisin ole vaikeaa löytää kuorolle esitettäväksi uusia kappaleita.

- Lasten laulujuhlat tuovat uusia lauluja esille.

Tuhannet sydämet -kuoro esiintyy syksyn kuluessa useissa lähinnä oman seurakunnan tilaisuuksissa.

- Me tulemme esiintymään, kun pyydetään, Heli Lehtonen sanoo.

Joulukuussa esiintymisiä on runsaasti. Tuhannet sydämet esiintyy joulun alla yhdessä myös Lehtosen johtaman toisen, hieman vanhemman väen kuoron kanssa. Lapsikuoro on totta kai mukana myös kolmatta kertaa järjestettävässä Lasten kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa Väinölän kirkossa aatonaattona.

Tuhannet sydämet ei ole rajattu alueellisesti: Kuoroon voi tulla mukaan, vaikka ei asuisikaan Teljän seurakunnan alueella. Tarkkoja ikärajojakaan ei ole:

- Lapsen on pystyttävä olemaan mukana ja istumaan aloillaan, muutoin ikärajoja ei ole.

Lastenkuorosta kiinnostuneiden kannattaa ottaa yhteyttä kanttori Heli Lehtoseen. Vuodenvaihde on seuraava sopiva aika tulla kuoroon uutena jäsenenä.

"Kuorossa on kivaa"

9-vuotiaat **Tiina Alanko** ja **Anni Suojoki** ovat kumpikin mukana Tuhannet sydämet -kuorossa toista vuotta. Tytöt ovat yksimielisiä siitä, että kuoro on kiva harrastus.

Tiina ja Anni vakuuttavat olevansa muutenkin innostuneita laulamaan.

- Esiintyminen ei jännitä, Tiina sanoo.

Omia suosikkilauluja kuoron ohjelmistosta tytöt eivät halua nimetä. Heli Lehtonen kertoo, että koko kuoron suosikki on laulu nimeltä Bartimaios.

Kristiina Andreasson

Joulukeräyksillä apua pakolaisille ja Taiwanin kirkolle

Kirkon Ulkomaanavun adventtikeräys järjestetään tänä vuonna pakolaisten auttamiseksi. Keräyksen tuotto käytetään muun muassa Afganistanin, Sudanin ja Angolan pakolaisten hyväksi.

Suomen Lähetysseuran Joululahja lähetykselle -keräyksellä tuetaan tänä vuonna Taiwanin luterilaisen kirkon huumetyötä ja teologisen seminaarin rakennusten kunnostusta ja laajentamista.

Pakolaiset naisia ja lapsia

Maailmassa lasketaan olevan yli 25 miljoonaa pakolaista, jotka ovat joutuneet jättämään kotinsa sodan, nälän tai poliittisen vainon vuoksi.

Tämän lisäksi eri maissa on vähintään yhtä paljon maan sisäisiä pakolaisia.

Monet pakolaiset ovat menettäneet sodissa tai erilaisissa konflikteissa perheenjäseniään, sukulaisiaan ja ystäviään. Kaikista maailman pakolaisista noin 80 prosenttia on naisia ja lapsia. Vaikeat kokemukset vaikuttavat psyykkisesti erityisesti lapsiin.

Joskus pakolaiset joutuvat elämään leireillä useita vuosia, koska omille kotiseuduille ei voi palata. Leireillä pakolaisia autetaan elämän alkuun turvaamalla heidän perustarpeensa. Heitä kannustetaan omatoimisuuteen, ja he saavat ammatillista koulutusta.

- Mikäli mahdollista, pakolaisia tuetaan omavaraisuuteen ruuan tuotannossa. Heille annetaan siemeniä ja työkaluja sekä neuvotaan palstaviljelyä. Ihmisiä tuetaan heidän ammattitaitojensa kehittämisessä, Kirkon Ulkomaanavusta kerrotaan.

Adventtikeräykseen liittyvä virallinen kolehti kannetaan kirkoissa ensimmäisenä adventtisunnuntaina 2. joulukuuta.

Taiwanin kirkko tekee huumetyötä

Suomen Lähetysseuran tukemassa Taiwanin luterilaisessa kirkossa on 20 seurakuntaa ja noin 1500 jäsentä. Huumetyötä kirkko on tehnyt kymmenisen vuotta. Pingtungissa toimii miesten ja Wufangissa naisten huumevieroituskeskus.

22 miljoonan asukkaan Taiwanissa arvellaan olevan 400 000 huumeiden käyttäjää. Valtio tukee Pingtungin toimintaa antamalla käyttöön ilmaiset tilat. Kirkolla on myös alkoholistien hoitokoti.

Keräysvaroilla kunnostetaan myös Hsinchun teologisen seminaarin rakennuksia ja rakennetaan lisätiloja. Seminaari on perustettu vuonna 1966 ja sen taustajärjestöinä on useita kirkkoja, mm. Taiwanin luterilainen kirkko. Opiskelijoita seminaarissa on noin 300, joista kolmasosa valmistuu kirkkojen työntekijöiksi.

Adventti alkaa Kamarikuoron konsertilla

Janne Mäkelä

Anne-Marie Grundstén on johtanut Teljän Kamarikuoroa vuodesta 1988. Harjoitukset pidetään Väinölän kirkolla.

Teljän Kamarikuoro on valinnut 45-vuotiskonserttinsa alkamisajankohdaksi hetken, jolloin vanha kirkkovuosi päättyy ja uusi alkaa adventista. Kuoro konsertoi Porin Teljän kirkossa lauantaina 1. joulukuuta klo 18.

Kuoro vie juhlakonsertissaan kuulijat adventista jouluun. Alkulauluna on Hoosianna, jonka Jarkko Yli-Annala (synt. 1968) on säveltänyt tänä vuonna, sen jälkeen yleisö pääseee kuoron kanssa laulamaan perinteistä Georg Joseph Voglerin (1749 - 1814) säveltämää Hoosianna-hymniä.

Joululauluja kuoro esittää myös laulujen alkuperäiskielillä englanniksi, ruotsiksi ja latinaksi. Monipuoliset sovitukset tuovat tuttujenkin laulujen seuraamiseen uudenlaista mielenkiintoa ja tuoreutta.

- Alkuperäiskieliset esitykset monipuolistavat ohjelmaa. Joulukonserttiin on saatu ajan henkeä, kun ei ole pitäydytty pelkästään perinteiseen kirkkomusiikkiin, vaan etsitty suuresta joululaulujen aarteistosta myös vähemmän esitettyjä lauluja, kertoo kuoron johtaja, kanttori Anne-Marie Grundstén.

- Kamarikuoro halusi tehdä tällä kertaa juhlastaan joululaulukonsertin. Joululaulut liikuttavat meitä kaikkia. Yleensähän olemme juhlistaneet pyöreitä vuosia esittämällä juhlakantaatteja tai muita suuria kuoroteoksia, hän jatkaa.

Solistitehtävissä ovat kuorolaisista Jouni Kivimaa, Esa Simojoki ja Leena Rosenberg, lisäksi solistitehtävissä avustavat kanttori Paavo Rusava sekä huilistit Pentti Enqvist ja Jyri Träskelin. Säestykset hoitaa kanttori Anna-Mari Heikkilä-Mähönen.

Teljän Kamarikuorossa on tällä hetkellä 25 laulajaa, laulajien lukumäärä on koko kuoron historian ajan ollut parinkymmenen paikkeilla.

Tämänsuuruisella kokoonpanolla tullaan hyvin toimeen, mutta mielellään kuoronjohtaja ottaa riveihin uusiakin laulajia.

Totista työtä musiikin eteen

Kuoron johtaja kiittelee kuoronsa yhteishenkeä ja kehuu, että kuorossa on tosi hyviä laulajia.

- Kuoroharjoittelu ei ole mitään leppoisaa yhdessäoloa, vaan totista työtä. Harjoitusten aikana kuorotyöskentelystä on seurustelu kaukana, Anne-Marie Grundstén selvittää.

Niin kotiväkeään kuin muitakin asiasta kiinnostuneita varten kuorolaiset ovat suunnitelleet ensi kevääksi harjoituksiinsa avoimet ovet. Tuolloin pääsisi seuraamaan, mitä harjoituksissa tapahtuu alkuverryttelystä ja äänenavauksesta alkaen.

Kamariin ei Kamarikuoro oli muutenkaan halunnut sulkeutua, vaan tavallisten kuorotilanteiden lisäksi on kuoro käynyt laulamassa mm. ruotsinlaivalla. Ensi kesänä kuoro lähtee Baltian ja Pohjoismaiden yhteisille kuorofestivaaleille Liettuaan, vastaavilla festivaaleilla on Kamarikuoro käynyt jo kahdesti.

Yhteistyötä on tehty Kankaanpään seurakunnan kamarikuoron kanssa.

Laululla juuret ja siivet

- Omat juuret ja toisaalta suuri maailma ovat uutena ulottuvuutena vaikuttaneet kuoron toimintaan sitten edellisen, viisi vuotta sitten pitämämme juhlakonsertin, kuvailee Teljän Kamarikuoron puheenjohtaja Reetta Kopsa.

- Maailmalta on aina löytynyt kaunista musiikkia. Nyt uskallamme yhä enemmän kunnioittaa säveltäjiä ja sanoittajia laulamalla alkuperäiskielillä.

Kuorolaiset ovat peranneet myös omat musiikkijuuret suorittamalla virsimerkkejä. Kukin suoritti joko 100, 200 tai 300 eri virsisävelmää.

- Yksi ja toinen kuorolainen riemastui todetessaan millaisen sävelaarteen omistamme virsissä. Jokainen ääneen veisattu virsi on juurihoitoa pitämässä musiikkiliset ja hengelliset juuremme elinvoimaisina, Reetta Kopsa kuvailee.

Maija-Leena Seppälä

Annetaan opetusta PIANON-SOITOSSA. Puh. 6392338.

ilmoitusmyynti @kotimaa.fi

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888, 0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua. Kuljetukset kaikkialle. Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto ANJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

Joulutervehdykset
Porin Kirkkosanomissa 19.12.
Soittele ilmoitusmyyntiin!
✆ 6130 2309/Tuula Vitamo-Lindström

Joulun parhaat lahjat löytyvät kristillisestä kirjakaupasta

Musiikkia
Videoita
Lahjatavaroita
Tauluja
Kortteja
Enkeleitä
Kirjoja kaikenikäisille
Tervetuloa jouluostoksille !
www.kikoshop.com
- Ruuhkatonta palvelua kellon ympäri -
KIRJA-KOTIMAA
Annankatu 29, Helsinki puh. 09-6947611

Kirkon Ulkomaanavun

avustustilit ovat: Sampo 800018-223340 ja Merita 206638-3874 merkinnällä "Joulu 01". Lahjoituspuhelin 0700-88600 (20 mk + pvm) tai 0700-88300 (60 mk +pvm). Internetissä lahjoituksen voi tehdä osoitteessa www.evl.fi/kua

Suomen Lähetysseuran

Joululahja lähetykselle -keräyksen tilit ovat: Sampo 800014-161130, Nordea 101630-77440 ja OKO 579007-141240.

Joulukortit kertovat kulttuurihistoriaa

Possun paikka joulupöydässä

Satakunnan Museon kokoelmissa on noin 6400 joulukorttia, vanhimmat ovat kohopainettuja, pitsi- ja kultareunuksisia joulutervehdyksiä.

Jeesus-lapsen, Itämaan tietäjät ja enkelit jokainen osaa yhdistää ensimmäiseen jouluun Betlehemissä. Mutta miten liittyvät jouluun porsaat, pukki ja tontut, omenat, kärpässienet tai kukat, joita nykyisistä ja vanhoista joulukorteista tapaa?

Suomalaisessa joulussa on useita kulttuurikerroksia. Esimerkiksi voi ottaa porsaat, joita näkyy **Jenny Nyströmin** ja **Martta Wendelinin0** piirtämissä vanhoissa joulukorteissa - korteissa, joista on otettu myös uusintapainoksia.

- Ruotsissa kinkku on vanha, viikinkiaikaan juontava juhlaruoka, jota syötiin vuodenvaihteen aikaan. Sieltä se siirtyi jouluruuaksi Suomeenkin 1800-luvulla. Siksi ei ole ihme, että vanhoissa joulukorteissa on elävä porsas tai porsas kinkkuna, omena suussa ja paperiröyhelöt korvissa.

- Kinkku kinkun mallisena on Suomessa aika nuori perinne. Keitettyä tai paistettua sianlihaa on kyllä muussa muodossa syöty juhlissa ja teurastuspäivinä, kertoo tutkija **Sirkka-Liisa Hakala** Satakunnan Museosta.

Villisian pää oli keskitalven suosittua juhlaruokaa myös anglosaksisissa maissa keskiajalla. Tämä palautuu siihen, että villisika oli muinaisten kelttien ja germaanien pyhä eläin, joka liitettiin aurinkoon ja sotimiseen. Skandinaviassa tiedetään sotilaiden käyttänneen villisikanaamaria ja kypärässä villiasian torahampaita, ja jul-juhlassa villisika uhrattiin jumala Freylle.

- Joulu- ja juhla-sana ovat samaa alkuperää, Hakala huomauttaa.

Nyströmin ja Wendelinin joulukorteissa villisika on muuttunut sympaattiseksi possuksi, joka voi luurata pöydän alla tai kelliä lapsen sylissä. Sika on siis yritetty vapauttaa historian rasitteista, ja kinkulle on haettu myös kristillistä historiaa. Kerrotaan, että 400-luvulla elänyt paavi Sixtus III söi hallintovirkakuntansa kanssa siankinkkua juutalaisten kiusaksi.

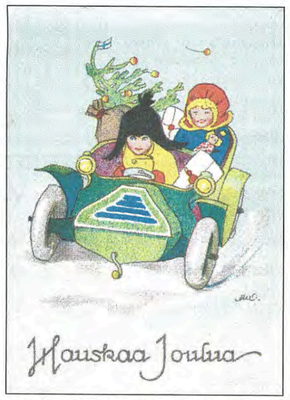

Postikortit ovat tärkeä osa taiteilija Martta Wendelinin (1893 - 1987) laajaa tuotantoa.

Martta Wendelinin joulukorteissa villisika on muuttunut sympaattiseksi possuksi.

Kukkakoristeita ja kohokuvioita

Ensimmäinen joulukortti julkaistiin Lontoossa vuonna 1843. Varhaisin Suomessa tavattu postikortti on postitettu 1871, mutta varsinaisesti tapa lähettää joulukortteja yleistyi 1920-luvulla.

Satakunnan Museon kokoelmissa on noin 6400 joulukorttia, joukossa myös todella vanhoja käyntikorttien näköisiä, kohopainettuja, pitsi- ja kultareunuksisia joulutervehdyksiä, jotka on varustettu joulutoivotuksella, runonpätkällä tai mietelauseella, useimmiten ruotsiksi.

1800-luvun joulukortit olivat tuontitavaraa, ja siksi niihin saattoi sisältyä suomalaisille vieraita elementtejä. Kukat ja kukkakranssit esimerkiksi olivat tavallisia joulukortin aiheita tai somistuksia. Jokin aihe on myös voinut saada joulukorteissa tavallisesta poikkeavan roolin, kuten punalakkinen kärpässieni. Se on yleensä koettu myrkyllisyytensä takia vaaralliseksi, mutta joulukorteissa se onkin hyvän onnen ja ilon symboli.

Omenien ja muiden hedelmien syönti ja kuuseen ripustaminen viittaavat paratiisin elämän puuhun, onhan jouluaatto Eevan ja Aatamin nimipäivä.

Oma joulukorttituotanto aloitettiin Suomessa 1900-luvun alkupuoliskolla, ja etenkin 1930-luvulla joulukorttien aihepiiri kansallistui, ja samalla se rajoittui joulun symboleihin.

- Yksi perisuomalainen aihe on rekiretki joulukirkkoon. Useimmiten nimenomaan keskiaikaiseen kivikirkkoon, joita Suomessa ei edes ole paljon, Sirkka-Liisa Hakala huomauttaa.

Osa joulun symboleista on laajentunut myös joulun ulkopuolelle. Tällaisia ovat esimerkiksi enkelit, joiden "tehtäväkenttä" on laajentunut Jumalan hyvän tahdon julistajasta kaikenlaisen hyvän tahdon ja ihmisrakkauden symboliksi.

Pukki ja tonttu korttihahmoiksi

Joulupukki sai yhtenäisen kansallisen hahmon 1920-luvulla. Ensimmäisten vuosikymmenten joulukorteissa lahjojen tuojana esiintyi marttyyrinä kuollut Pyhä Nikolaus, enkelihahmoinen Jeesus-lapsi tai ruotsalainen joulutonttu. Suomalainen joulupukki yleistyi joulukorteissa 1930-luvulta lähtien. Se sai apulaisikseen tontut, joiden historiallinen tausta oli paljon pidempi.

Tonttujen juuret ovat maahisissa ja muinaisessa haltiaperinteessä. Ennen muinoin Ruotsi-Suomessa uskottiin, että jokaisella paikalla oli oma haltiansa, talon tonttu. Tutkija Sirkka-Liisa Hakala muistuttaa, että ruotsalainen sana "tomte" tarkoittaa sekä tonttua että tonttia. Tontun perinteisen hahmon loi Jenny Nyström pukiessaan tontun harmaaseen pukuun ja punaiseen mysyyn.

- Tontun puku oli keskiaikainen talonpojan asu. Puku värjäämätöntä harmaata villaa ja jalassa pehmeät jalkineet. Tontun mmyssy puolestaan muistuttaa keskikiaikaista hiippalakkia, Hakala selittää.

Ahkerat, kunnolliset ja järjestelmälliset tontut sopivat hyvin protestantttiseen yhtenäiskulttuuririin, ja tontuista tehtiin joulupukkikin apulaisia. "Tonttu"-nimen ottataminen viime vuosisadalla haukkumasanaksi kertoo siitä, että uskko talonhaltijatonttuun oli lopullisesti hävinnyt. Tonttua ei tarvinnuut enää kunnioittaa tai pelätä.

Pohjoismainen joulutonttuperinne on säilynyt Suomessa poikkeuksellisen voimakkaana, elävänä ja uusia ulottuvuuksia luovana. Osansa siihen on kotimaisella korttitaiteella. Kotimainen viritys ja korttien mielikuvituksen lähde on myös Korvatunturi, joka pukin asuinpaikkana tunnetaan jo 1910-luvulla, mutta joka lopullisesti löi itsensä läpi Markus-sedän mainittua Korvatunturin Yleisradion lastentunnilla vuonna 1927.

Marjaana Perttula
Korttikuvat Satakunnan Museon arkistosta

Pohjoismainen joulutonttuperinne on säilynyt Suomessa poikkeuksellisen voimakkaana.

Vanhimmat joulukortit olivat tuontitavaraa, niissä kukat ja kukkakranssit ololivat tavallisia aiheita.

Lähteet:

* Pentti Lempiäinen, Pyhät ajat. Viides uudistettu painos. Kirjapaja, Pieksämäki 2000.
* Pikku väki. Satua vai totta. Satakunnan Museon julkaisu, joka liittyy samannimiseen näyttelyyn Satakunnan Museossa 1996-97.
* Kaisu Jaakkola, Muuttuva joulu. Kansatieteellinen arkisto 28, Helsinki 1977.
* Joulukortti - sen vaiheet ja symboliikka. Tampereen kaupungin museoiden ja Pirkanmaan maakuntamuseon opaslehtinen 77/1979

Kynttilä avaa adventin

Teljän seurakunnan pyhäkoululainen Marjaana Jalonen avasi ensimmäisen luukun Suomen Lähetysseuran adventtikalenterista. Luukusta tuli sekä kuva että tarina.

Joulukalenterit ovat joka vuosi sekä yllättäviä että ennalta-aavistettavia. Pettymys on ilmeinen, ellei joulukuun 6. päivän luukussa hulmua Suomen lippu ja ellei jouluaaton lokerossa kelli Jeesus-vauva heinäisessä seimessä. Ja ensimmäisestä luukusta kuuluu tulla adventtikynttilä.

Joulutalosta tonttuteemoihin

Varhaisin joulukalenteri tunnetaan Saksasta vuodelta 1908. Sieltä tapa levisi ympäri kristikuntaa. Ruotsiin sen toi sikäläinen partiotyttöjärjestö vuonna 1932. Suomessa on joitakin tietoja joulukalentereista jo 1910-luvulta lähtien, mutta laajemmin ne yleistyivät vasta toisen maailmansodan jälkeen.

Alun perin kalenterissa oli kuvattuna talo, jonka ikkunoista yksi avattiin kunakin adventtiajan päivänä. Viimeinen ikkuna avattiin jouluaattona, ja sieltä paljastui kuva, joka esitti Jeesus-lasta Betlehemin seimessä. Vielä nykyisinkin Jeesus-vauva usein nukkuu viimeisessä luukussa ohjaten ajatukset joulun pääsankariin. Ei kuitenkaan aina, sillä joskus 24. päivän luukusta köpöttelee vastaan joulupukki lahjakuormineen. Joulukalenterin kuva-aiheetkin ovat usein joulupukkiin tai tonttuihin liittyviä, ja maailmanlaajuisesti tutut piirroshahmot - kuten nalle Puh joulupukiksi naamioituneena - seikkailevat myös joulukalenterissa.

Kuva-aiheiden vaihtumisen ohella kaupallistuminen ja materialismi näkyy muutenkin adventtikalentereissa. Enää ei riitä pelkkä kuva, vaan kalenterista pitää tulla jotain suuhunpantavaa.

Partiolaiset uranuurtajina

Suomalaisten partiolaisten adventtikalenteriperinne sai alkunsa yli puoli vuosisataa sitten, kun Tessi Fazer kertoi Ruotsissa näkemästään adventtikalenterista Suomalaisen Partiotyttöliiton hallitukselle vuonna 1947. Fazer ehdotti, että partiotytöt teettäisivät oman kalenterin ja myisivät sitä hankkiakseen varoja toimintaansa.

Ensimmäisen kalenterin suunnitteli Ulla von Wendt. Ruskeaa piparkakkutaloa esittävä joulukalenteri meni kuitenkin huonosti kaupaksi, koska ihmiset eivät ymmärtäneet kalenterin ideaa. Kokeilua kuitenkin jatkettiin, ja jo vuonna 1949 kalenteri oli varsin suosittu. Muitakin adventtikalentereita tuli nopeasti myyntiin partiokalenterin vanavedessä.

Alkuvuosina partiokalenterissa oli ulkomaalaisten esikuvien mukaisesti aina talo, jonka ikkunat ja ovet olivat luukkuja. Tietyt kuva-aiheet vakiintuivat luukkuihin heti ensimmäisenä vuonna: jokaisena adventtina luukusta paljastuu kynttilä, Lucian-päivänä Lucia-neito, itsenäisyyspäivänä Suomen lippu, jouluaattona Jeesus-lapsi.

- Vain yhtenä vuonna oli kuvittajalle unohdettu kertoa näistä vakioaiheista. Silloin ostajia närkästytti erityisesti se, että 6. joulukuuta luukusta paljastui Suomen lipun sijasta kameli, kertoo Suomen Partiolaisten viestintäsihteeri **Tuija Lahti** adventtikalentereiden historiasta.

Piirisihteeri **Tarja Hellanmaa** Satakunnan Partiolaisten piiritoimistosta kertoo, että kalenterien kuva-aihe on yleensä noudatellut tonttu- ja pukkiteemaa, vaikka kalentereiden luukuista onkin sitten tullut esiin kristillisiä symboleita. Tämänkin vuoden kuva-aihe kertoo jouluun valmistautumisesta tonttulan pihassa.

Lähetysseuralla omintakeinen linja

Joulukalentereita pykää nykyisin melkein mikä tahansa yhdistys petankki-seuroja myöten. Kalenteritulvan keskellä Suomen Lähetysseura on kyennyt pitämään poikkeuksellisen omaleimaisen linjansa. Se erottuu joukosta uusilla ideoillaan. Suomen Lähetysseura on julkaissut adventtikalentereita vuodesta 1981. Sitä ennen se toimitti kalenteria yhteistyössä Lasten Keskuksen kanssa.

Suomen Lähetysseuran adventtikalenterin teemaa liittyy aina tavalla tai toisella kansainvälisyyteen ja lähetystyöhön.

- Tänä vuonna aiheena on Kiina, koska ensi vuosi on Lähetysseurassa Kiinan-työn 100-vuotisjuhla, kertoo kustannusjohtaja **Sisko Pörsti**.

Kalenterin kuva-aiheet liittyvät teemaan, ja luukuissa on kuvien lisäksi kertomus kiinalais-suomalaisen perheen matkasta jouluksi Kiinaan isovanhempien luo.

- Kalenterissa kaksi kulttuuria kohtaa toisensa. Tarkoitus on kertoa lähetyksestä lapsentajuisesti ja lisätä vieraiden kulttuurien tuntemusta. Ja kristinuskon keskeinen sanoma joulusta on tälläkin kertaa kalenterissa mukana, Pörsti huomauttaa.

Teksti ja kuva
Marjaana Perttula

Porin seurakunnat
marras-joulukuussa 2001

AHLAINEN

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: Su 2.12. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio, partiolaisten lupauksenanto, kirkkokahvit seurakuntakodissa, jonka jälk. partiolaisten myyjäiset, Ahlaisten Ankkurit - To 6.12. klo 10 itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio, Seniori Seitsikko, kirkkokuoro, kunnianosoitus sankarihaudalla - Su 9.12. klo 12 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Eeva Lindholm - Su 16.12. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio
Lucia-juhla To 13.12. klo 18, Pori/Pohjoinen Lions Club Ladyt

Metsäkirkko

Kirkkonilityn kodalla Kellahden rantatie 401, Ti 18.12. klo 19, vastuunkantajina Kellahden Alakylän kylätoimikunta, Kellahden kyläyhdistys ry, Ahlaisten metsästysseura ry, musiikki Laulunlyömät

Joulumarkkinat

La 8.12. lähetystyön myyntipöytä - tule tukemaan seurakunnan nimikkolähetin työtä Tansaniassa. Kirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 9-14 (ajassa muutos mahd. kirkollisten toimitusten varalta)

Seurakuntakoti

Naistenpiiri Ke 28.11. ja 12.12., vieraita Reposaaresta, päiväkerholaiset esiintyvät, klo 13
Perhekerho Ke 21.11. ja 5.12. klo 10 - Perhekerhon jouluhartaus Ke 12.12. klo 11.30 kirkossa
Lähetyspiiri Ti 20.11., 4.12. ja 18.12. klo 13
Lähimmäispalvelun kokoontuminen Ti 4.12. klo 17.30 - joulutervehdysvierailu Ma 10.12. klo 17 pihariviin

Pyhäkoulu

Kellahden pyhäkoulu Su 2.12. klo 13-14.30 Forsmanilla, Vaittiniementie 52

Diakonissan

vastaanotto Ti 9-11 ja Ke 9-10 p. 548 6365, matkap. (02) 6508 801

Joulukirkot

Ahlaisten kirkossa jouluaattona Ma 24.12. klo 16 aattohartaus - Joulupäivänä Ti 25.12. klo 7 sanajumalanpalvelus - Tapaninpäivänä Ke 26.12. klo 10 messu

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 2.12. Jyrki Kaukanen, Kirkkokuoro, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, diakoniatyö - To 6.12. sanajumalanpalvelus, Kari Erkkola, Porin Mies-Laulu, partiolaiset, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, diakoniatyö - Su 9.12. Veikko Hytti, erityisnuorisotyön Saappaan kirkkopyhä, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, Gideonit - Su 16.12. Pirkko Heikkilä, Petteri Kerko, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, joulukorttikolehti, kirkkokahvi, evankelioimistyö - Su 23.12. Jyrki Kaukanen, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi, diakoniatyö
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10 kirkkotuvassa
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19, 4.12. Kari Kähäri
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 13 kirkkotuvassa, Sakari Alftan
Nuorten raamattupiiri Su 2.12. klo 17
Adventus domini! - odotuksesta juhlaan, sanoin ja sävelin Su 2.12. klo 18
Porin Mies-Laulun isänmaallinen konsertti Ke 5.12. klo 18
Nuorten aikuisten raamattupiiri Su 9.12. klo 17
Sävelsirkkujen joulukonsertti Ma 10.12. klo 19
Aamuehtoollinen Ke 12.12. klo 8, Petteri Kerko, Juhani Kemppainen
Lasten joulukirkko Ke 12.12. klo 10, Jyrki Kaukanen, Juhani Kemppainen
Tempori kuoron konsertti La 15.12. klo 19
Porin Poikakuoron joulukonsertti Su 16.12. klo 18
Jubilate! -urkujen iloa To 20.12. klo 19, Juhani Romppanen, Raili Turtola. Konsertti on myös Keski-Porin seurakunnan ja Pro Organo Pori -yhdistyksen joulujuhla
Porin Laulajien konsertti La 22.12. klo 22

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 2.12. messu, Kari Erkkola, Seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen, Martojen järjestämä kirkkokahvi ja myyjäiset - Su 9.12. sanajumalanpalvelus, Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, Mesikäpälien joulujuhla - Su 16.12. messu, Risto Auerma, Juhani Kemppainen, joulukorttikolehti - Su 23.12. sanajumalanpalvelus, Veikko Hytti, Juhani Romppanen
Hopeakerho tiistaisin klo 12, 4.12. Risto Auerma
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, 4.12.
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, 28.11. Juhani Kemppainen, 12.12.
Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, 28.11. Risto Auerma, 12.12. Pirkko Heikkilä
Poikakerho torstaisin klo 17
Hiljaisuuden päivä La 1.12. klo 8.30-19, varaa sinäkin tämä päivä ja tule kokemaan miten Jumalan sana ja hiljaisuus hoitaa! Päivän eräänä tarkoituksena on tutustua hiljaisuuden viljelyyn retriitin tapaan. Hetkipalvelut rytmittävät päivää. Mukan khra Kari Erkkola ja diakonissat Minna Salminen ja Marja-Leena Silvan. Retriitti-päivän ohjelma alkaa klo 8.30 ja päätteeksi klo 18 on ehtoollinen. Ateioista vapaaehtoinen maksu YV-keräykseen. Tiedustelut Marja-Leena Silvan ma 9-11 ja ke 10-12, p. 6238 767.
Perinteiset itsenäisyyspäivän joulumyyjäiset To 6.12. klo 13-15, myyntipöydät mm. lähetystyöllä, seurakuntakuorolla, perhekahvilalla (MLL), Kristillisellä koululla ja diakoniatyöllä, myynnissä kahvia ja pullaa diakoniatyön hyväksi
Pyhäkoulu Su 9.12. klo 12

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 9.12. klo 12, Pirkko Heikkilä, Juhani Kemppainen
Monikulttuurinen toimintakerho to 6.12. klo 14
Laulukerho ala-asteikäisille maanantaisin klo 15
Viihdytään yhdessä, Messupolku 2 tiistaisin klo 13, 4.12., 18.12.
Raamattupiiri tiistaisin klo 14, 4.12., 18.12.
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, 5.12. Risto Auerma
Perhekahvila keskiviikkoisin klo 10, 28.11., 12.12.
Ollaan yhdessä Peräsimentie 5 keskiviikkoisin klo13
Poikakerho keskiviikkoisin klo 15
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, 28.11., 12.12.
Tyttökerho torstaisin klo 17
Joulumarkkinat La 1.12. klo 10-14 Pormestarinluodon liikekeskuksessa, ohjelmassa mm: Joulukadun avaus, Tiernapojat, runonlausuntaa, nukketeatteria, musiikkiesityksiä, piparien leipomista, riisipuuroa sekä muuta mukavaa. Joulumarkkinoilla on myös mahdollisuus omien tuotteiden myyntiin. Oman myyntipaikan voi varata asukastuvalta Tarja Uusikorvelta, p. 621 1293, tervetuloa mukaan! järj. Alueen viranomais- ja vapaaehtoisjärjestöjen toimijat yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa.
Kaakaopyhäkoulu Su 2.12. klo 12, askarrellaan joulua, kaakaopyhäkoululaisia
Ruskakodin talokerho Su 2.12. klo 13.30
Lasten joulujuhla To 6.12. klo 12
Ruskakodin hartaus To 13.12. klo 13.30, Pirkko Heikkilä
Talkookutsu Tervetuloa valmistelemaan yhteistä jouluamme "Porkkaan". Havuköynnöstalkoot ovat Pohjois-Porin yläasteen autohallin tiloissa 28.-29.11. klo 9-15. Nähdään siellä!, järj. Alueen viranomais- ja vapaaehtoisjärjestöjen toimijat yhtiestyössä alueen asukkaiden kanssa.

Toejoen pappila

Tyttökerho keskiviikkoisin klo 16.30
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30 28.11.
Perhekerho Ke 5.12. klo 10.30
Diakonissan vastaanottoa ei ole Ma 3.12.
Ruokapankkia ei ole Pe 7.12.
Lasten laulu- ja leikkituokio Ke 12.12. klo 10
Pyhäkoulu Su 16.12. klo 17

Lyttylän rukoushuone

Poika- ja tyttökerho tiistaisin klo 17
Lähetyspiiri To 29.11. klo 14, Pirkko Heikkilä
Metsäkirkko Pe 21.12. klo 19, Jyrki Kaukanen, Petteri Kerko

Toukari

Kuntokerho tiistaisin klo 9.15, 11.12.

Isojoenrannan seurakuntakoti

Perhekirkko Su 2.12. klo 15, Jyrki Kaukanen, päiväkerholaisia
Tyttökerho keskiviikkoisin klo 17
Hopeakerho Ke 5.12. klo 13, Kari Erkkola
Raamattupiiri Ti 11.12. klo 18

Palvelukeskus

Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30, 3.12.
Runopiiri tiistaisin klo 13 Sley, Varvinkatu 3 tiloissa
Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15
Miesten raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30
Miesten työpiiri keskiviikkoisin klo 18.30
Raamattupiiri torstaisin klo 10
Keskustan alueen työpiiri torstaisin klo 12
Retkipiiri Pe 30.11. klo 18, Pirkko Heikkilä, Elvi Mattila, Juhani Romppanen
Svenskspråkig mässa sö 2.12. kl 12, Hannu Salonoja, Juhani Romppanen
Keskustan alueen hopeakerhojen ja retkeilevän kesäkerhon adventtiretki ja lounas Silokalliolla Ti 4.12. Hinta 70 mk. Lähtö klo 12.45 Väinämöinen, klo 13 palv.keskus. Ilm. Marja-Leena Silvánille ma 9-11 ja ke 10-12 p. 6238 767
Lähetyksen lounas ja myyjäiset To 6.12. klo 12-14, lounaan hinta: aikuiset 40 mk ja lapset 20 mk, alle kouluikäiset ilmaiseksi. Perunat, rosolli, vihersalaatti, lihapullat, rusinasoppa, kahvi. Myyjäispöydällä saatavana sämpylöitä, pullaa, Lindströmin pihvejä. Järj. K-P lähetystyö
Suuret myyjäiset La 8.12. klo 10-13, mukana mm. pienyrhmätyö
Tilaisuus omaisensa tai läheisensä menettäneille Su 9.12. klo 15
Joulutervehdysten jakajaksi Tule Sinäkin jakamaan joulutervehdyksiä sairaalaan Su 23.12. klo 14. Ilmoittautumiset Keski-Porin seurakuntatoimistoon p. 6238 821.

Nuoret

Nuortenillat, Mikonkatu 8, klo 17, 30.11., 14.12. Joulujuhlat - Isoskoulutus, Mikonkatu 8, klo 18, 5.12. Luovaa toimintaa...., 12.12. joulujuhlat, nyyttärit - Nuorten raamattupiiri 2.12. klo 17 kirkkotuvassa - LA-koulutus, Mikonkatu 8, klo 18, 29.11. Kun kasvaa aikuiseksi...., 12.12. joulujuhlat - Nuisku, Mikonkatu 8, klo 18, 13.12. Minäviestit ja sinäviestit - Avoimet ovet, Mikonkatu 8, tiistaisin klo 17-19

Joulukirkot

Jouluaattona Ma 24.12. hartaus klo 10 Maanmittarinkatu 9, kerhohuone, klo 12.30 lapsiperheiden aattohartaus Keski-Porin kirkko, klo 13.30 aattohartaus Ruskakodissa, klo 14.30 aattohartaus Ruosniemen kirkko, klo 16 aattohartaus Keski-Porin kirkko, kl 17 julbön i Keski-Pori kyrka - Primuskuoron sävelhartaus Ma 24.12. klo 23 Keski-Porin kirkko - Joulupäivänä 25.12. sanajumalanpalvelus klo 8 Keski-Porin kirkko ja klo 9 Ruosniemen kirkko - Tapaninpäivänä 26.12. klo 10 messu Keski-Porin kirkko

Kaikki kauneimmat joululaulut -tilaisuudet sivulla 12.

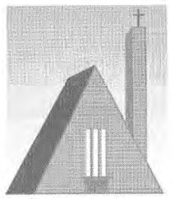

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 2.12. klo 10 messu, Matti Kaartinen, kirkkokuoro, Antti Yrjölä - To 6.12. klo 10 sanajumalanpalvelus, Jarmo Laiho, partiolaiset, jumalanpalv. jälk. lähetysmyyjäiset, myös pöytä Moksan työlle - Su 9.12. klo 10 messu, Antti Koivisto, Paavo Rusava - Su 16.12. klo 10 messu, Reija Nordström, Antti Yrjölä - Su 23.12. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus vanhan käsikirjan mukaan, Antti Koivisto, Antti Yrjölä
Kolikkokeräys sunnuntaisin messun yhteydessä. Kolikot menevät lähetystyölle.
Gospelkahvila La 1.12. klo 20-23
Moksantyön ilta Su 16.12. klo 17
Adventus Domini Ti 18.12. klo 19, Juhani Romppanen, Veikko Hirviniemi, Paavo Rusava, Antti Yrjölä

Käppärän pieni kappeli

Vesper Ke 5.12. klo 18, Cantores Vesperi, isänmaalista musiikkia

Lattomeren kirkko

Messu Su 2.12. klo 12, Matti Kaartinen, kirkkokuoro, Antti Yrjölä
Seppeltenlasku To 6.12. klo 9 hautausmaalla

Perhekerhot

Olotupa 4.12. ja 11.12. klo 10-12 - Pietniemen seurakuntatalo 5.12. ja 12.12. klo 13-15 - Rauhanpuisto 1 7.12. ja 14.12. klo 10-12 - Kevään perhekerhot alkavat viikolla 3

Seurakuntaillat

Ulasoorin-Reikon seurakuntailta To 29.11. klo 18 Helga ja Jukka Kivellä, Rantakulmantie 89 - Lattomeren lähetyspiiri Ti 4.12. klo 18 Meeri Peuhkurilla

Diakoniaväen adventtijuhla

Iltapäiväkerhot, vapaaehtoistyöntekijät, veteraanikahvila yms. Silokalliolla Ti 11.12. (huom. päivä). Auto 1: klo 9 Lattomeren kirkko, 9.15 Niittymaa, 9.30 Vuoltee, 9.35 Hankreeti, 9.40 Tuorsniemenmäki, 9.45 Länsi-Porin kirkko, 9.50 Kalevanpuisto 52, 10 palvelukeskus. Auto 2: klo 9 Pietniemi (Ristolaisen pysäkki), 9.15 Viasvesi, 9.30 Makholma, 9.40 Preiviiki, 9.45 Paarnoori, 9.50 Niemeläntie, 10 Ulasoori

Työtupa

Länsi-Porin kirkolla, avoinna keskiviikkoisin klo 9-12 - Ma 3.12. klo 10-15 matonkuteiden leikkuu- ja kerimistalkoot - Työtupa lomalla 13.12.2001 - 9.1.2002

Olotupa

Ojurintie 2, puh. 6377 044. Avoinna marras-joulukuun ma-pe 10-17. Nyt myös kehitysmaakaupan toimipiste. Reilunkaupan kahvia myynnissä ja tarjolla ! - Toimintaa: Maanantaisin puuropäivä, klo 12.30 hartaushetki - Tiistaisin klo 10-12 perhekerho ja klo 13.30 veteraanikahvila - Keskiviikkoisin yhdessäolopäivä - Torstaisin klo 11 lähetyslaulajaiset, parittomat viikot ja klo 12 iltapäiväkerho aikuisille, parilliset viikot - Perjantaisin klo 11.30 verenpaineen mittaus ja klo 12 Sana viikonvaihteeksi - Ke 5.12. klo 12 Tämän runon haluaisin lausua ja tämän laulun laulaa -tilaisuus, mukana mm. Aune Viitanen, Satu ja Paavo Rusava, Jouni Kivimaa - Ke 19.12. klo 13 kauneimmat joululaulut ja syyskauden päätösjuhla - Olotupa joululomalla 20.12.2001 - 7.1.2002

Joulukirkot

Aattokirkot Ma 24.12. klo 14 Käppärän iso kappeli ja klo 16 Länsi-Porin kirkko - Jouluyön messu Ma 24.12. klo 23 Länsi-Porin kirkko - Joulupäivän sanajumalanpalvelus Ti 25.12. klo 8 Länsi-Porin kirkko, klo 10 Lattomeren kirkko ja klo 12 Preiviikin kirkko - Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus Ke 26.12. klo 10 Länsi-Porin kirkko

PIHLAVA

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 2.12. messu, Pirjo Tiira, Annika Utriainen, Päivi Holkko, kirkkokuoro, tekstiilitaiteilija Raija Rastas esittelee uudet kirkkotekstiilit srk.salissa jumalanpalv. jälk. - To 6.12. sanajumalanpalvelus, Pertti Hietalahti, Hannu Dietrich, Päivi Holkko, klo 9 partiolaisten lipunnosto, lupauksenanto ja kirkkokahvit - Su 9.12. messu, Hannu Dietrich, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko - Su 16.12. messu, Pirjo Tiira, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko
Lasten adventtikirkko To 29.11. klo 10 ja Pe 30.11. klo 10
Kahvikonsertti "Elämäni laulut" La 8.12. klo 15 diakoniatyön hyväksi, Niilo Suhonen laulu, Päivi Holkko piano
Nuorten joulujuhla/messu Pe 14.12. klo 18

Kirkon seurakuntasali

Kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30, johtaa Päivi Holkko
Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15, joulujuhla 12.12. klo 15
Kriisipalvelu tiistaisin klo 18

Pihlavan seurakuntatalo

Perinteinen katettujen pöytien ja koristeltujen kuusten näyttely La ja Su 1.-2.12 klo 11-16, järj. lähetystyö, samaan aikaan seurakuntapiirin myyjäiset
Eri järjestöjen joulumyyjäiset To 6.12. klo 11
Vanhemman väen joululounas/-juhla La 15.12. klo 11
Diakoniaväen joululounas/-juhla Su 16.12. klo 12

Kyläsaaren seurakuntatalo

Messu Su 2.12. klo 12, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, kirkkokuoro
Sanan ja rukouksen joululauluilta Ti 11.12. klo 18.30

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 9.12. klo 12, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko

Enäjärven koulu

Nappulakerho Ke 12.12. klo 10, joka toinen keskiviikko, parilliset viikot

Metsäkappeli

Joulukonsertti, Pihlavan Laulajat, Su 9.12. klo 16

Joulukirkot

Jouluaattona Ma 24.12. aattohartaus klo 14 Metsäkappeli ja klo 16 Pihlavan kirkko - Yökirkko Ma 24.12. klo 22 Pihlavan kirkko - Joulupäivänä Ti 25.12. messu klo 8 Pihlavan kirkko, klo 10 sanajumalanpalvelus Metsäkappeli ja Mäntyluodon seurakuntakoti - Tapaninpäivänä Ke 26.12. klo 10 jumalanpalvelus vanhan kaavan mukaan Pihlavan kirkko

PORINTELJÄ

Teljän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 2.12. adventtisunnuntain messu, Pekka Kaijala, Simo Koivunen, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro, Kamarikuoron 45-vuotisjuhlamessu - To 6.12. klo 9.45 lipunnosto ja klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, partiolaisten kirkkopyhä, Ilona Koivisto, Simo Koivunen, Teljän kirkkokuoro, joht. Paavo Rusava - Su 9.12. messu Henry Liivola, Helge Ranta, Heli Lehtonen - Su 16.12. klo 10 Markku Sumiala, Pasi Viitanen, Heli Lehtonen - Su 23.12. messu Pasi Viitanen, Anne-Marie Grundstén
Anglikaanimessu Su 16.12. klo 14
Sanan ja rukouksen ilta Pe 7.12. klo 18, Rauno Helppi Intia-missiosta, Soini Nieminen, musiikkia Fagerit
Yhdessä-ilta kaksikielinen suomi-venäjä, Ke 12.12. klo 18.30, Matti Vuolanne, Pertti Kymäläinen, Eeva-Riitta Koivisto ja Fishermen-ryhmä, tarjoilua. Yhdessä-illoissa laulua, puheenvuoroja, rukouspalvelua. Yhdessä-iltoja vietetään kerran kuukaudessa
Kaksikielinen joulujuhla lapsille (suomi/ruotsi) Ti 11.12. klo 18, Hannu Salonoja, kahvi, mehu ja pipari
Perheilta Pe 30.11. klo 18-20. Tule kastamaan kynttiläitä ja askartelemaan kuusikortteja. Ohjelmassa myös kirkkohetki, jossa kuulet kolmen kuusen tarinan. Lisäksi on tarjoilua, tarjoilumaksu 6 mk/henkilö. Järj. Teljän kirkon piirineuvosto, lapsi- ja varhaisnuorisotyö
Ikämiesten kerho joka toinen Ti 14, seuraavat 27.11., ja ti 11.12. klo 14 joulujuhla

Väinölän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 12: Su 2.12. perhemessu, "Ihmeellinen ovi" Pertti Kymäläinen Heli Lehtonen, Lapsikuoro Tuhannet sydämet, päiväkerholaisia Eeva Siiran johdolla - Su 9.12. messu, Eeva-Riitta Koivisto, Anne-Marie Grundstén, raamattupiiriläisten kirkkopyhä - Su 16.12. sanajumalanpalvelus, Markku Sumiala, Teljän Kamarikuoro, joht. Anne-Marie Grundstén, kirkkokahvi, Väinölän kirkon ja Teljän kamarikuoron 45-vuotisjuhla
Iltakirkko, Luther-säätiö, Su 2.12. klo 17

Martintalo

Joulujumalanpalvelus Su 23.12. klo 15, Aku Keltto, Anne-Marie Grundstén

Himmeli

Ehtoollisjumalanpalvelus Pe 21.12. klo 10, Eija Uusitalo, Pasi Viitanen, Teljän Iltapäiväkuoro, Heli Lehtonen

Uudenkoiviston vanhustentalo

Virsiseurat Ke 5.12. klo 14, Teljän Iltapäiväkuoro, Heli Lehtonen, Eeva-Riittta Koivisto

Konsertteja

Kamarikuoron 45-vuotisjuhlakonsertti La 1.12. klo 18 Teljän kirkko Teljän Kamarikuoro, Anne-Marie Grundstén, Anna-Mari Heikkilä Mähönen, piano ja urut, Paavo Rusava, laulu, Pentti Enqvist, huilu, ohjelma 45 mk
Joulukonsertti La 22.12. klo 18 Teljän kirkko, Mika Pohjonen, tenori, Anne-Marie Grundstén, järj. Porin Soroptimistit ja Teljän seurakunta

Myyjäisiä

Väinölän kirkolla perinteiset adventtimyyjäiset La 1.12. klo 11-13 alkuhartaus, Markku Sumiala, lahjaideoita leivonnaisia, laatikoita, herkkuja joulupöytään, askarteluja, arvontaa, kahvitarjoilu - Diakonialaitoksen Martintalo Ti 4.12. klo 12-14. Alkuhartaus Maija Mäkelä, kahvitarjoilu, leivonnaisia, käsitöitä, joulukorkteja, arvontaa, askartelutöitä, järj. Tiilimäen lähetyspiiri ja askartelupiiri - Rautatienpuistokatu 2 suuret joulumyyjäiset Su 9.12. klo 12-15. Alkuhartaus Taina Saine, Heli Lehtonen, myytävänä leivonnaisia, laatikoita, käsitöitä, askartelua, arvontaa, puuroa rusinasoppaa ja kahvia tarjolla, järj. diakoniatyö, ja myyntipöytiä Teljän Kirkkokuorolla, Teljän Iltapäiväkuorolla ja yksityisillä myyjillä - Rautatienpuistokatu 2 lähetyksen joulumyyjäiset La 15.12. klo 10-13. Alkuhartaus
Eija Uusitalo, lahjaideoita leivonnaisia, laatikoita, herkkuja joulupöytään, askarteluja, arvontaa, kahvitarjoilu

Ohjelmallinen jouluateria

Silokalliolla Ke 12.12. klo 12, jouluista ohjelmaa, Sinikka Orjala, Ulla Säilä, Markku Sumiala, Hinta 100 mk (sis. matkat ja joulupöydän ja ohjelman). Kuljetus: klo 11 Esivallankatu 6:sta, klo 11.05 Rautatienpuistok. 2, klo 11.10 Kasvihuoneenkatu 16, klo 11.15 Teljän kirkko, klo 11.20 Väinölän kirkko, paluu klo 15 mennessä. Ilmoittautuminen diakonissoille

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen maanantai klo 13, seur. 10.12. - Esivallankatu 6:ssa joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 28.11.

Päiväpiirit

Sampolan vanhustentalossa, Puhurintie 1-3 joka toinen ti klo 15, seur. 4.12. - Rautatienpuistokatu 2:ssa, joka toinen tiistai klo 13, seur. 4.12. mukana Pertti Kymäläinen - Pinomäessä joka toinen torstai klo 13, seur. 29.11. Eija Uusitalo - 400-vuotiskodissa joka toinen ma klo 13, seur. 3.12. Pertti Kymäläinen, 17.12. Kauneimmat joululaulut - Teljän kirkolla joka toinen ma klo 13, seur. 3.12. - Kasvihuoneenkatu 16:ssa joka toinen ke klo 13, seur. 5.12.

Lähetyspiirit

Sampolan lähetyspiiri Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen ti klo 18,
11.12. Kauneimmat joululaulut - Tiilimäen lähetyspiirillä myyjäiset Ti 4.12. klo 12-14 Martintalossa

Raamattupiirit

Miestenpiiri Teljän kirkolla joka toinen torstai klo 18, seuraavat 29.11. ja 13.12., tiedustelut Markku Sumiala, p. 6508 880 - Raamattupiiri Väinölän kirkolla joka toinen maanantai klo 18, seur. 26.11. tiedustelut Hanna Kataja, p. 635 1718 - Keskuskartanon raamattupiiri Rautatienpuistokatu 2:ssa, joka torstai klo 11, tiedustelut Elma Salonen 6354 991 - Raamattu- ja keskustelupiiri, Esivallank. 6:ssa alkaa syyskuussa, tied.

Porin seurakunnat. Jatkoa sivulta 9.

Naisten aamukahvilassa "Elämä on kummallista"

Naisten Kahvilan aamukahvila kokoontuu lauantaina 1. joulukuuta klo 9.30 alkaen Ilmarin Hovissa, Vähälinnankatu 21.
Klo 10 alkavassa ohjelmaosuudessa psykoterapeutti Seija Leppänen pohtii aihetta "Elämä on kummallista", mukana ovat myös näyttelijä Ritva Tuutti-Friman ja pastori Kaisa Huhtala. Terhi Nikki laulaa, joululauluja lauletaan yhdessä.
Aamukahvi maksaa 35 markkaa. Yhteinen aamupäivä päätetään klo 11.30.

Matka Lutherin jalanjäljille

Seurakuntamatka Saksaan 4.-10.6.2002.
Tutustutaan Saksan vanhoihin kaupunkeihin ja seurataan Martti Lutherin elämän eri vaiheita. Matkareittinä Pori, Helsinki, Rostock, Wittenberg, Eisleben, Eisenach, Rostock, Helsinki, Pori. Hinta 833 euroa (4 952 mk) edellyttäen 36 hengen ryhmää. Hintaan sisältyy laivamatkat, hytit laivalla, majoitukset hotelleissa, puolihoito Saksassa, oppaan palvelut ja sisäänpääsymaksut. Seurakunnan edustajana on mukana kirkkoherra Kari Erkkola, teknisestä järjestelystä vastaa matkatoimisto Keskimatkat. Ilmoittautumiset 26.1.2002 mennessä Keski-Porin seurakuntatoimistoon p. 6238 821. Ilmoittautumismaksu 200 euroa 20.2. mennessä. Loppusuoritus 19.4. mennessä

Reilua kaupp[illegible] Olotuvalla

Länsi-Porin seurakun[illegible] Olotuvalle on avattu Reilun kaupan myyntipiste. Myynnissä on mm. Kirkkokahvia, jonka hinnasta taataan viljelijälle vähintään viljelykustannukset ja riittävä toimeentulo. Kahvia saa suodatin- ja pannujauhatuksena. Lisäksi myynnissä on pussi- ja irtoteetä sekä käsitöitä, kuten teesihtejä, koreja, pannunalusia ja patakintaita, joita voi käyttää myös käsinukkena. Teetä ja kaakaota saa luomuna. Olotupa on avoinna marras- ja joulukuussa maanantaista perjantaihin klo 10-17. Olotuvan kahvituksissa käytetään nykyään Kirkkokahvia.

Hiljaisuuden retriitti

Kiireisen menemisen vastapainona on hiljaisuus tärkeää. - Tule Sinäkin kokemaan miten Sana ja hiljaisuus hoitavat.
Hiljaisuuden retriitti pe-su 4.-6. tammikuuta 2002 Silokalliolla. Ohjaajina khra Kari Erkkola ja diakonissa Marja-Leena Silván.
Täysihoito omin lakanoin 450 mk. Jokaisella oma huone. Ilmoittautumiset 14.12. mennessä Keski-Porin seurakuntatoimistoon p. 6238 821 tai M-L Silvan ma 9-11 ja ke 10-12 p. 6238 767.

Keski-Porin arpajaiset

Keski-Porin diakoniatyön järjestämissä arpajaisissa voitot osuivat seuraaville: Mikroaaltouuni Valtteri Tähtinen, kirjapaketti Arja Koski, kiulu Tuukka Karjalainen, kiulu Maija Ranne, kukkajalustat Mikko Salokari, löylynhenki Antti Frifeedt, löylynhenki Anu Saarinen, löylynhenki Tuula Saarinen, kynttiläpaketti Annele Uustalo, suurennuslasi Eila Huhtasaari. Tuotto 7000 mk käytetään joulukinkkujen hankkimiseen vähävaraisille

Urkujen iloa jouluviikolla

Romantiikan ajan joulumusiikkia ja runotekstejä kuullaan "Jubilate! - urkujen iloa"-konsertissa torstaina 20. joulukuuta klo 19 Keski-Porin kirkossa.
Uruissa on Juhani Romppanen, runot lukee Raili Turtola. Ohjelmassa on myös yhteisiä virsiä ja joululauluja. Konsertin jälkeen glögitarjoilu. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Porin seurakunnat. Jatkoa sivulta 9.

Anita Ellmén, p. 6378 079 - Helenan raamattupiiri kokoontuu Hagnerilla, Tukkitie 12 joka toinen maanantai klo 18, parittomat viikot, tied. Helena Hagner, p. 646 1085 - Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen torstai klo 19, parittomat viikot, tiedustelut Birgitta Komulainen, p. 646 1739 - Koivistonluodon avioparien raamattupiiristä voit tiedustella Raimo Aallolta, p. 646 0039 - Harmaalinnan raamattupiiri kodeissa, tied. Emilia Sundell, p. 646 9538 - Koivulassa kodeissa joka toinen ti klo 18, tied. Liisa Syrjä puh. 635 970 - Muista raamattupiireistä voit tiedustella tarkemmin Eeva-Riitta Koivistolta, varmimmin ma 10-12 p. 6238 823 tai 6508 883.

Diakonissojen vastaanotot

Ulla Säilä (02) 6508 866, Teljän kirkolla to 9-11 puh. 635 9269, Rautatienpuistokatu 2 ma ja ti 9 - 11 puh 635 0062 - Sinikka Orjala puh. (02) 6508 865, Esivallankatu 6 ma ja ti klo 9- 11, puh. 6334 029 - Pirjo Paukkunen puh. (02) 6508 863, Väinölän kirkko ma ja to klo 9-11 puh. 6460 718 - Marja-Terttu Sundell (02) 6508 864 Sampolan asukastupa ma ja to klo 9-11 puh. 6330 344 - Ruokapankki pe 9.30-12 Esivallankatu 6:ssa ja Puhurintie 10:ssä

Perhekerhot

Väinölän kirkolla joka keskiviikko klo 11, joulujuhla 5.12. mukana Eija ja Pertti Kymäläinen, tiedustelut Taina Saine p. 6508 888 ja Pirjo Paukkunen, p. 6508 863 - Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10:ssa, joka tiistai klo 13

Nuoret

Väinölän kirkolla Tuikku ti klo 19-21, yhdessäoloa, pelailua, hartaushetki, Nuortenilta pe klo 19-22, ohjelmaa, rentoa meininkiä, tarjoilua, hiljentymistä (ei 30.11.) nuorten joulujuhla 14.12. ja Isoskoulutus ti 11.12. klo 18 - 19.30, joulujuhla 14.12. - Special: Pe 30.11.klo 19 rovastikunnallinen nuortenilta ja Pe 14.12. nuorten joulujuhla - Tiedustelut nuorisoteologi Taina Saine, puh. 02 650 8888, nuorisotyönohjaaja Ilona Kontinen, puh. 02 650 8887 (tekstiviestit pelaavat) päivystys nuorisotoimistolla pe 14-16 puh. 635 2526

Metsäkirkko

Kartanon ulkoilualueella Su 16.12. klo 17 - Joulurauhan julistus Su 23.12. klo 19 Pinomäen maastossa - Jouluinen pihakirkko Su 23.12. klo 19 Puhurintie 10:ssä

Joulukirkot

Aattohartaus Ma 24.12. klo 13, perheille, Väinölän kirkko ja 16 Teljän kirkko - Jouluyön hartaus klo 22 Teljän kirkko - Joulupäivänä Ti 25.12. sanajumalanpalvelus klo 8 Teljän kirkko ja klo 10 Väinölän kirkko - Tapaninpäivänä Ke 26.12. klo 10 messu Teljän kirkko

Reposaaren kirkko

Jumalanpalveluksetsunnuntaisin ja pyhäpäivisin: Su 2.12. klo 10 perhekirkko, päiväkerholaisten ja nuorten ohjelmaa, Lauri Räike, Tiina Löfström - Su 2.12. klo 18 sopraano Sini Tuomisalon joulukonsertti (klo 14 Metsäkappelissa), ohjelma 20 mk - To 6.12. klo 10 messu, kirkkokuoro, Lauri Räike, Tiina Löfström - Su 9.12. klo 10 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Tiina Löfström - Su 16.12. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm

Kauneimmat joululaulut - yhteislaulutilaisuus To 13.12. klo 18, kirkkokuoro, Löfström, Räike

Päiväkotilaisten perheiden joulukirkko ulkona kellotapulin vieressä Ke 12.12. klo 18, Lauri Räike, Tiina Löfström

Pappila

Seurakunnan joulumyyjäiset Su 2.12. klo 11-13, kudonnaisia, leivonnaisia, koristeita, arpajaiset, kahvit, mehut

Partion joulumyyjäiset Su 9.12. klo 11-13

Kuntokerhon vierailu Ke 12.12 Ahlaisissa. Lähtö Pappilasta klo 12

Päiväkerhon ja perhekerhon joulujuhla To 13.12. klo 14

Partion joulujuhla Pe 14.12. klo 18

Tornitalo

Vanhemman väen adventtikirkko Ke 28.11. klo 13, Johanna Simola, Lauri Räike, Tiina Löfström, kahvi

Junnila

Reposaaren eläkeläisten joululounas Su 9.12. klo 13, ruokailu ruokalassa. Juhla ja kahvi päärakennuksessa, naistoimikunta, kirkkokuoro, Löfström, Simola, Räike

Joulukirkot

Reposaaren kirkossa: jouluaattona Ma 24.12. aattohartaudet klo 16 ja 17 - Joulukirkko Ti 25.12. klo 8 - Tapaninpäivänä Ke 26.12. klo 10 messu

YHTEINEN TOIMINTA

Vammaistyö

Palvelukeskus, 3 krs: Mielenterveyskerho Ma 10.12. klo 13 - Kehitysvammaisten kerho Ti 11.12. klo 17.30 - Invalidikerho Ke 5.12. klo 13 - Kallelan kerho Ke 5.12. klo 17.30

Kuurot

Myyjäiset To 6.12. klo 12-14 palvelukeskus - Joulujumalanpalvelus ja joulujuhla To 6.12. klo 14 kuurojen yhdistyksellä - Su 9.12. klo 18 kauneimmat joululaulut Teljän kirkko, mukana Käsikkäin-kuoro

Näkövammaiset

Opintopiiri Ke 5.12. klo 13 Näkövammaisten Yhdistyksellä, Otavank. 4 - Näkövammaisten joulujuhla palvelukeskuksessa, 5. krs

Suuret joulumyyjäiset

Palvelukeskus La 8.12. klo 10-13, vammaisjärjestöt ja eri toimintamuodot

Ylistyslaulajien

kuoroharjoitukset joka toinen keskiviikko klo 18, parilliset viikot, palvelukeskuksessa.

Katulähetysilta

Palvelukeskuksessa Pe 14.12. klo 18

Teetupa Beetel

Antinkatu 22, avoinna parillisilla viikoilla, lauantaisin klo 21-24

Me Miehet

Rautatienpuistok. 2:ssa Pe 30.11. klo 18.30 Rautatienpuistokatu 2, "Heikoissa väkevä" aiheesta puhuu lähetystyöntekijä Harri Lammi

Stellojen joulukonsertti

Käppärän isossa kappelissa Su 16.12. klo 15. Tuttuja, perinteisiä joululauluja ja jouluevankeliumi. Yleisö ja kuoro laulavat yhdessä mm. Maa on niin kaunis. Lauluryhmä Stelloja johtaa Liisa Leppäkoski.

Diakoniakeskuksen työtupa

Eteläpuisto 10 sisäpiha, 2 krs, avoinna tiistaisin klo 10-14.

Mummun kamari

Eteläpuisto 10 Eteläpuisto 10, puh. 6238 765, avoinna ma-pe klo 10-15. Ohjelmassa: Tiistaisin klo 12.30 kamarikerho - Hartaushetki perjantaisin klo 13 - Puuropäivä Ke 5.12. - Runonaika -tilaisuus Ma 10.12. klo 13, runoja lausumassa Alli Leppisaari - Ke 19.12. myyjäiset, mm. porkkana- ja lanttulaatikkoa, leivonnaisia, riisipuuroa ja rusinasoppaa, kamarikerhon jouluaskarteluja, työtuvan tuotteita - Joulukuussa taideseinällä kamarikerhon tuotteita - Mummun kamari suljettuna 22.12.-6.1.

Liisa

Vapaaehtoistoiminnan keskus, Liisank. 11, avoinna ma-pe 10-15, puh. 621 6640 tai 633 2055. Avunvälitys-/toimistonumero on 621 6636 - Toimintaa: Tiistaisin klo 11-11.30 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa ja klo 12-15 shakkikerho - Keskiviikkoisin klo 10-11 englannin keskustelukerho ja klo 11-12 saksan keskustelukerho - Torstaisin klo 11-13 keittopäivä - Perjantaisin klo 11 Liisan kirjallisuuspiiri - Lisäksi joka toinen Ma 12 runo- ja laulutuokio Teuvo Aaltosen seurassa, seur. 26.11., joulupukki laulattaa 10.12. - Teemakahvilat klo 13: Ke 28.11. päiväkeskus Rinkeplumma esittelee toimintaansa - Ke 12.12. kauneimmat joululaulut, Anne-Marie Grundstén - Ke 19.12. kauneimmat joululaulut, runoryhmä Kipunat - Joka kuukauden 1. ma ikäihmisten asioista keskustelutilaisuus 3.12., mukana Irma Roininen - Euron käyttöä harjoitellaan Ma 17.12. klo 13-14 - Liisan kahvila avoinna arkisin klo 10-15 - Juhla kaikille vapaaehtoistyötä tekeville Ke 5.12. klo 17 Porin nuorisotalolla, Isolinnank. 12, järj. Vapaaehtoistoiminnan neuvottelukunnan kehittämistyöryhmä

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Porin seudun kristilliset eläkeläiset ry: Tilaisuudet joka toinen tiistai klo 13 palvelukeskuksessa, joulujuhla 11.12.

Herättäjän seurat joka toinen torstai klo 19 Teljän seurakuntakoti, Rautatienpuistokatu 2 , seur. 29.11., jouluseurat 13.12. .

Evankeliumiyhdistys Varvink. 3: Su 2.12. klo 15 seurat, Risto Auerma, Timo Vuorinen - Ti 4.12. klo 18.30 nuorten raamattupiiri, Eteläpuisto 10 - Pe 7.12. klo 18.30 nuoret aikuiset, Timo Vuorinen - To 6.12. klo 12-14 myyjäiset palv.keskuksessa - Su 9.12. klo 15 seurat, Anneli ja Einari Räty, Teuvo Liimatta - Ti 11.12. klo 18.30 nuorten raamattupiiri - To 13.12. klo 18.30 nuoret aikuiset - La 15.12. klo 11-13.30 puurolounas ja joulumyyjäiset, aik. 30 mk, lapset 7-15 v. 10 mk - La 15.12. klo 16 Sleyn Satakunnan piirin joulujuhla Karkun evank. opistolla - Su 16.12. klo 12 ehtoollisjumalanpalvelus, Lauri Parvio, Porin evankelinen kuoro, Erkki Kujanpää, joulukahvit

Hanukka-juhla palvelukeskuksessa Ti 11.12. klo 18 "Jumalan liitot", Karmelkuoro, juonto Lindberg, tarjoilua

Esikoislestadiolaiset Tapionk. 8: Su 2.12. klo 15 seurat - To 6.12. itsenäisyyspäiväjuhla ja ruokailu - Su 9.12. klo 15 seurat - La 15.12. kauneimmat joululaulut ja joulupuuro - Su 16.12. klo 15 seurat

Rauhanyhdistys Louhentie 4: Ke 28.11. klo 19 ompeluseurat - Pe 30.11. klo 18.30 ilta rippikouluun meneville ja heidän vanhemmilleen - La 1.12. klo 17 joulumyyjäiset - Su 2.12. klo 16 seurat, Ilmari Korhonen, Kimmo Puolitaival - To 6.12. klo 16 itsenäisyysjuhla - La 8.12. klo 19 iltakirkko ja joululauluilta Luvian kirkossa - Su 9.12. klo 16 seurat - Ti 11.12. klo 13 eläkeläisten kerho - Ke 12.12. klo 19 ompeluseurat - La 15.12. klo 18 joulujuhla - Su 16.12. klo 16 lasten joulujuhla ja seurat

Porin NTKY Esivallank. 6: Joulukoristeiden valmistuskurssi To 29.11. klo 18 - Myyjäisten valmistelutalkoot nuorille aikuisille Ke 5.12. alkaen klo 16 - Joulumyyjäiset ja onkimista lapsilel To 6.12. klo 13-14.30 - Yhdistyksen joulujuhla Su 16.12. klo 15

Kansanlähetys lähetyskoti, Eteläpuisto 10 A, 2. krs: Joka toinen Ma 17 Epin rukouspiiri, seur. 3.12., Markku Hankilammi, Rauni Kemppi - Tiistaisin klo 18.30 lähetyskoti (pariton) ja Varvink. (parill.) Kl:n ja Sleyn nuorten yht. raamattupiiri, Antti Tuppurainen, Heikki Sorri - Keskiviikkoisin klo 17-18 Pohtijat, Seija ja Sakari Leppänen - Torstaisin klo 18 avoin raamattupiiri, Sirpa Vallinen - Perjantaisin klo 19 Dok, Antti Tuppurainen, Marko Piittala, Jaakko Nummijärvi - Su 2.12. klo 15 Israel-päivä, Seppo Mäki-Arvela, Sakari Leppänen, kahvit - La 8.12. klo 11-14 lähetysmyyjiset, mm. kortteja, kirjoja, leivonnaisia, säilykkeitä, laatikoita, havupalloja, ohrapuuroa kotiin vietäväksi - Su 9.12. klo 10 Teljän kirkko saarna Henry Liivola ja klo 14 joulujuhla, Harri ja Airi Lammin perhe, Henry Liivola, S. Leppänen, Liekki, joulukahvit ja lapsille omaakin ohj. - Me miehet Pe 30.11. klo 18.30 Rautatienpk. 2, Harri Lammi

Svenskspråkigt församlingsarbete

December Första advent 2.12 mässa kl 12 i kapellet, Palvelukeskus, past H.Salonoja. *Skriftskolan börjar!* Tvåspråkig julkrubba för barn tisdag den 11.12. kl 18 i Teljä kyrka, kaffe, saft och dopp. De vackraste julsångerna sö den 16.12 kl 15 i De Gamlas Hem. Julbön den 24.12 kl 17.00 i Keski-Pori kyrka.

Kaikki kauneimmat joululaulut -tilaisuudet sivulla 12.

Kaupunginjohtaja puhuu vapaaehtoistyöntekijöiden juhlassa

Kaikille vapaaehtoistyötä tekeville yhteinen juhla järjestetään itsenäisyyspäivän aattona, keskiviikkona 5. joulukuuta. Juhla alkaa klo 17 Porin nuorisotalolla, Isolinnankatu 12.

Juhlassa puhuvat kaupunginjohtaja **Martti Sinisalmi**, vapaaehtoistoiminnan neuvottelukunnan puheenjohtaja **Kari Koivula** sekä diakoni **Merja Pöllä**.

Ohjelmassa on myös Tuija Vienosen laulua, Esa Laiho Band sekä Liisa Nojosen tanssijat.

Vapaaehtoistoiminnan teemavuoden kirjoituskilpailun parhaat palkitaan. Juhlan juontaa diakoniajohtaja Jari Suvila. Kakkukahvit juodaan VPK:n torvisoittokunnan säestyksellä.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Mitä erilaisimmissa vapaehtoisatehtävissä toimivia toivotaan sankoin joukoin tähän mukaan Kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan juhlavuoden päätökseen.

Joululauluja viittomakielellä

Porilainen viittomakuoro Käsikkäin on perinteisesti tuonut Kauneimmat joululaulut myös kuurojen iloksi. Kuoro on mukana Porin Teljän kirkon Kauneimmat joululaulut -tilaisuudessa sunnuntaina 9. joulukuuta klo 18.

- Olemme tulkinneet joululauluja viittomakielellä jo vuodesta 1986, kertoo kuoron johtaja **Tuula Pulkkinen**.

- Aiemmin kuoro on kiertänyt vuosittain eri puolilla Suomea ja ulkomaita myöten, mutta tällä hetkellä ollaan mukana pyynnöstä esimerkiksi perhejuhlissa. Kauneimmat joululaulut -tilaisuus on kuitenkin jokavuotinen tärkeä tapahtuma, hän kertoo.

Seurakunnan radio-ohjelmia

Satakunnan Radiossa on joka lauantai klo 7.20 - 7.30 Kirkonkello-ohjelma, jota kokoavat maakunnan eri seurakunnat. Mukana ohjelmayhteistyössä ovat myös ortodoksiseurakunta ja vapaiden suuntien seurakuntia. Lauantaina 1.12. ohjelman toimittaa Antti Kiviranta Pomarkusta, 8.12. Riikka Joki ortodoksiseurakunnasta ja 15.12. Pia Lindroos Raumalta.

Radio Porissa voi kuulla joka lauantai klo 9.10 - 9.30 Porin seurakuntien tuottamaa Elämän virrassa -ohjelmaa. Sen toimittaa Viveka Lanne.

Räpsöö Katkismus ilmestynyt

Kirkon Uuden katekismuksen ilmestyttyä alkoivat eri puolilla maata asuvat aktiiviset kristityt tunnustella oman kieliasun sopivuutta uusiin sanamuotoihin. Ilmeisesti steriilin puhdas kieli ei oikein riitä kuvaamaan ihmisen uskon sisältöä, koska niin monta murrekatekismusta on jo ehtinyt markkinoille.

Aivan näinä päivinä on ilmestynyt räpsööläisen **Erik Wallinin** kääntämä katkismus. Hänen apunaan on ollut joukko tuntemattomana pysytteleviä umpiräpsööläisiä naisia.

Räpsöön Katkismuksen saa Kristillisestä kirjakaupasta tai Räpsöön asiamiespostista, innostaa kirkkoherra Lauri Räike.

Talkootyö

Saarelaisten elämää on kautta vuosisatojen leimannut yhteisvastuu. Yhteinen maisema ja joskus uhka, meri on sitonut yhteen. Arjessa tämän kuulee vahvana identiteettinä: "en o porilaine, vaa Räpsööst."

Erik Wallinin kertoessa käännöstyöstään, voi vain ihmetellä, miten on mahdollista, että saarellakin on ollut eri ilmauksia riippuen asuuko haminan vai sahan alueella. Tietysti alkuperäisiin ilmauksiin on muutoksia tullut myös "maittepualt".

- Pappila peruskorjattiin talkootyönä ja tämä katkismus on minun panokseni, toteaa Erik.

Kirkkoherra **Lauri Räike** on hyvin iloinen siitä, että saaren asukkaat haluavat kantaa vastuun omasta yhteisöstä ja osallistua.

Helppolukuinen

Räpsöö katkismust o porilaisenki aika helppoo lukkee, tiätysti hiuka ourolt tuntuu, ku räpsööläiset tuppaa d:n semmosii paikkoihi, miss pitäs ol ehrottomasti ree. Hiuka ourosti räpsööläiset sannoo: Rakast toist ihmist niinko ittees, ku porilainen käyttäs hiuka eri vokaalei.

Kuitenkin kieli on hyvin selvää. Luettuani Kristinopin pääkappaleet, totesin, että murresanojen selityskirja on porilaiselle tarpeeton, koska saman murrealueen ihminen tietää, mitä "meinaa" - tarkoittaa. Yllättävästi katkismusta lukiessa iski himo lukea kerralla koko kirja loppuun. Sitä ei malttanut panna yöpöydälle odottamaan huomista. En muista samalla innolla ahmineeni hengellistä kirjaa.

Käännösvaikeus

Hengellistä tekstiä tuottava nousee aina omasta viitekehyksestään. Puhe heijastaa oman minän tavoitteita ja toimintoja. Erittäin osuvasti Erik on mukaillut kahdeksannen käskyn sisältöä: Älä levit perättömii huhui äläkä suastu auttamaa vääritekijää sillai...tai vastaavasti viidettä käskyä: "Älkää ottako oikeut omii käsii...

Esimerkkejä voisi poimia paljon, mutta parhaan vaikutelman saa, kun sijoittaa 60 markkaa (10 euroa) ja ostaa itselle tai lahjaksi joko Kristillisestä kirjakaupasta tai Räpsöön asiamiespostista upean kirjan selkokielellä.

Teksti ja kuva
Hannu Salonoja

Lucia tuo valoa

Perinteinen adventin aika, joulun odotus, on saanut uuden vuotuistavan, kun Lucian päivästä on tullut merkkipaalu kaikkein pimeimmän vuodenajan keskelle. Suomen ruotsinkielisillä alueilla joulukuun 13. päivä on ollut monen nuoren tytön unelmien täyttymys. Esiintyminen Lucianeitona on herkistänyt.

Santa Lucian esikuva

Varmasti moni on laulanut Theodoro Cottraun säveltämää napolilaista kalastajalaulua, Santa Luciaa tietämättä sen varsin julmaa esihistoriaa.

Perimätiedon mukaan Lucia kärsi marttyyrikuoleman, koska Syrakusassa 300-luvulla ei ollut sallittua olla kristitty. Ajatus, mikä tuntuu elävän jossain päin maailmaa edelleen.

Lucian silmät sokaistiin ja samalla hänestä kuollessaan tuli sokeiden suojeluspyhimys. Vaikka liikumme perinteessä katolisen kirkon vahvoilla alueilla, voi kuitenkin perinteen ja sen siirtymän jäljittää Ruotsiin ja sieltä 1800-luvulla Porvoon seudulle.

Vuoden tapahtuma

Suomenruotsalainen kansalaisjärjestö Folkhälsan oivalsi 1950-luvulla Helsingissä Lucia-juhlan markkina-arvon. Pimeän ajan keskelle voi tuoda herkän laulun ja tunnelmallisen juhlan. Jo ennen varsinaista juhlaa voi osallistua vuoden Lucia-neidon valintaan äänestämällä ja tukemalla oman harkinnan mukaan järjestön toimintaa.

Ruotsalaisen yhteiskoulun luokanopettaja **Petra Sundvik**, Lapväärtistä kotoisin oleva tämän vuoden Porin "luciamamma", muisteli omaa valintaansa ruotsinkielisen Etelä-Pohjanmaan neidoksi vuonna 1992 ja totesi, että omalla tavallaan se on jokaisen tytön unelma ja samalla kunniatehtävä.

- Valinta vuoden Luciaksi on rankka rupeama, sillä käytännössä koko seurue neitoineen on pari päivää liikkeellä laulaen ja tervehtien sairaaloissa ja vanhainkodeissa olevia ihmisiä. Porissa Lucian päivän viettoa on myös yleisötapahtuma kävelykadulla.

Tämän vuoden Lucia on **Tessa Laurila**. Jo useana vuonna hän on laulanut Lucia-kulkueessa ja tietää, mitä nuo päivät pitävät sisällään.

Ihmeiden tekijä

Ruotsalaisen yhteiskoulun Lucia-kulkue on jo vanha perinne Porin kaupunginsairaalassa. Ryhmä jakautuu kahtia. Toinen aloittaa osastolta 12 ja toinen kirurgiselta osastolta henkilökunnan ohjauksessa.

Muutama vuosi sitten Lucia-kulkue tuli erään potilaan viereen, joka ei ollut sairautensa seurauksena puhunut vuosiin. Tuo vanha melodia hänen lapsuusajoiltaan viritti jotain hyvin syvällä uinuvaa. Lasten laulaessa ruotsiksi, potilaan omalla äidinkielellä mukana kulkevat kokivat ihmeen. Nyt jo ajan rajan tuolle puolen muuttanut potilas lausui jotain hyvin koskettavaa. Tuo ihme hiljensi. Tajusimme, miten musiikki, tutut, perinteiset sanat hoitavat. Lucia tuo valoa pimeyteen.

Teksti ja kuva Hannu Salonoja

Porin ruotsalaisen yhteiskoulun "luciamamma" sytyttää kynttilät tämän vuoden Lucian Tessa Laurilan kruunuun.

© KIRKKO PORISSA

Suomen Lähetysseura/Veikko Savijoki

Kauneimmat joululaulut ovat yhteislaulutilaisuuksia, joissa joulun tunnelmaan pääsevät kaikenikäiset. Joululauluvihon saa omaksi.

Kauneimmat joululaulut

Kauneimmat joululaulut kaikuvat Porissa adventista loppiaiseen. Lähes 40 tilaisuudesta on vara valita. Suomen Lähetysseura on painattanut joululaulutilaisuuksiin 24 laulua käsittävän vihkosen. Kolehti kerätään lähetystyön hyväksi.

Sunnuntai 25.11.

Ruosniemen kirkko klo 15, lasten kauneimmat, Veikko Hytti, Juhani Romppanen, lapsityön johtokunta

Lauantai 1.12.

Ahlaisten kirkko klo 18.30 joulukonsertti ja kauneimmat joululaulut, solisti Sinikka Mansikkala, säestys Eeva Lindholm, mukana Ahlaisten kyläyhdistys ry, ohjelma 20 mk

Perjantai 7.12.

Keski-Porin kirkko klo 18, nuorten kauneimmat, Jyrki Kaukanen, Tiina Jokiperä, Juhani Romppanen

Sunnuntai 9.12.

Viasveden Mäntypirtti klo 14, Paavo Rusava
Keski-Porin kirkko klo 15, lapsiperheiden kauneimmat, lapsikuoro KuusKasit, joht. Mervi Säilakivi, Veikko Hytti, Juhani Kemppainen
Pinomäen koulu klo 15, Taina Saine, Heli Lehtonen
Teljän kirkko klo 18 Teljän Kamarikuoro, joht. Anne-Marie Grundstén, Käsikkäin-kuoro, joht. Tuula Pulkkinen, Simo Koivunen
Keski-Porin kirkko klo 18, Geza Nagy, viulu, Kari Erkkola, Raili Turtola, Juhani Romppanen
Länsi-Porin kirkko klo 18, Paavo Rusava

Tiistai 11.12.

Puhurintie 10 klo 18, Anne-Marie Grundstén, Eeva-Riitta Koivisto
Länsi-Porin kirkko klo 18, lasten kauneimmat, Paavo Rusava
Lyttylän rukoushuone klo 18.30, Pirkko Heikkilä, Anja Aalto, Kerttu Roering, Juhani Kemppainen

Keskiviikko 12.12.

Himmeli klo 13, Teljän Iltapäiväkuoro, Heli Lehtonen, Helge Ranta
Metsäkappeli klo 18
Martintalo klo 18, Paavo Rusava, Eija Uusitalo
Länsi-Porin kirkko klo 18, opiskelijoiden kauneimmat joululaulut, ehtoollinen, Reija Nordström, Päivi Holkko
Hyvelä, Annikki ja Jaakko Salonen, Isännänpolku 13, klo 18.30, Veikko Hytti

Torstai 13.12.

Reposaaren kirkko klo 18, Reposaaren kirkkokuoro, Tiina Löfström, Lauri Räike
Niittymaan ent. koulu klo 18, Antti Yrjölä
Preiviikin kirkko klo 18, Esa Anttila, Maaria Jutila
Pihlavan kirkko klo 18, mukana Pihlavan Laulajat
Toejoen pappila klo 18.30, Pirkko Heikkilä, Anja Aalto, Kerttu Roering

Perjantai 14.12.

Rautatienpuistokatu 2 klo 18, Heli Lehtonen, Eija Uusitalo

Sunnuntai 16.12.

Ruosniemen kirkko klo 15, Risto Auerma, Juhani Romppanen
Lattomeren kirkko klo 15, Antti Yrjölä
De Gamlas hem kl 15 , De vackraste julsångerna, Anne-Marie Grundstén, Hannu Salonoja
Metsäkappeli klo 16
Kellahden koulu klo 16
Teljän kirkko klo 18, Teljän Kirkkokuoro, joht. Paavo Rusava, Pasi Viitanen
Lampin koulu klo 19

Maanantai 17.12.

400-vuotiskoti klo 13, Anne-Marie Grundstén, Sinikka Orjala
Kyläsaaren seurakuntatalo klo 18

Tiistai 18.12.

Seurakuntien palvelukeskus klo 13
Isojoenrannan seurakuntakoti klo 18, Risto Auerma, Juhani Kemppainen

Keskiviikko 19.12.

Olotupa klo 13

Sunnuntai 23.12.

Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 14, Jyrki Kaukanen, Juhani Kemppainen
Väinölän kirkko klo 15, lasten kauneimmat joululaulut Heli Lehtonen, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet
Pietniemen seurakuntatalo klo 18, Antti Yrjölä

Sunnuntai 30.12.

Sley Varvink. 3, Su 30.12. klo 15, Pirkko Heikkilä, Juhani Romppanen

Sunnuntai 6.1.

Esivallankatu 6, Su 6.1. klo 15, Eija Uusitalo.

Tervetuloa eläytymään!

Musiikkipainotteinen draama joulunajan tapahtumista

Adventus Domini! - Herran saapuminen on porilaisin voimin toteutettu kolmesta musiikkihartaudesta koostuva sarja. Sarjan musiikkihartaudet pidetään porilaisissa kirkoissa. Ensimmäinen tilaisuus on heti joulukuun alussa ja viimeinen loppiaisena.

- Ajatus oli, että tällaisessa 75 000 asukkaan kaupungissa luulisi olevan joulumusiikille tilausta ja kysyntää, kanttori **Paavo Rusava** kertaa Adventus Domini! -sarjan syntyhistoriaa.

Musiikkihartauksien taustavoimissa on kolmen porilaisseurakunnan, Länsi-Porin, Keski-Porin ja Porin Teljän, kanttoreita. Kukin musiikkihartaussarjassa mukana oleva kanttori pääsee painottamaan omaa erityisosaamistaan: Paavo Rusava laulaa, **Juhani Romppanen** toimii urkurina ja **Antti Yrjölä** johtaa kuoroa.

Adventus Domini! -tilaisuuksissa ei ole pelkkää musiikkia, sillä mukana on Porin teatterin eläkkeellä oleva näyttelijä **Veikko Hirviniemi** lausumassa Raamatun tekstejä. Hirviniemi ja monet mukana olevat muusikot ovat aiemminkin tehneet yhteistyötä seurakunnan kanssa.

Tuttua ohjelmistoa

Adventus Domini! -sävelhartauksien sarjan idea on tehdä musiikkipainotteinen draama joulunajan tapahtumista samaan tapaan kuin eri passiot dramatisoivat pääsiäistapahtumia.

- Musiikin keinoin luodaan eläväksi adventin ja joulunajan tapahtumia, Rusava kertoo.

Vastaavaa joulunajan musiikkitapahtumaa ei ainakaan kovin usein ole Suomessa toteutettu. Paavo Rusava ei kuitenkaan usko, että Porin tapahtuma olisi idealtaan täysin ainutlaatuinen lajissaan.

Ohjelmisto kaikissa kolmessa musiikkihartaudessa on tuttua.

- Ainakin 75 prosenttisesti tuttuja kappaleita, perinteistä joululaulumusiikkia, Rusava sanoo.

Säveltäjänimistä voi mainita esimerkkeinä Johann Sebastian Bachin ja Georg Friedrich Händelin sekä suomalaisista Uuno Klamin, Ahti Sonnisen ja Armas Maasalon. Laulumusiikin lisäksi ohjelmassa on sooloja mm. uruille ja viululle.

Ohjelmistovalinnan keskeisiä kriteerejä Paavo Rusavan mukaan on ollut kaksi:

- Tekstisisällön tulee kiinnittyä joulun sanomaan. Toisaalta tärkeitä ovat olleet musiikilliset kriteerit: olemme halunneet valita hyviä lauluja.

- Yleisö on tervetullutta eläytymään musiikin keinoin näihin tapahtumiin.

Myös sävelhartauksien pitopaikoissa, Keski-Porin, Länsi-Porin ja Teljän kirkossa, pyritään virittämään tunnelma tilaisuuksiin sopivaksi.

- Esimerkiksi 2. joulukuuta yleisö saapuu Keski-Porin pimennettyyn kirkkoon. Valot kyllä sytytetään, mutta vasta ohjelman alkupuolella, Rusava paljastaa.

Ohjelmia konsertteihin voi ennakkoon ostaa Keski-Porin, Länsi-Porin ja Teljän seurakuntatoimistoista.

Kristiina Andreasson